

M

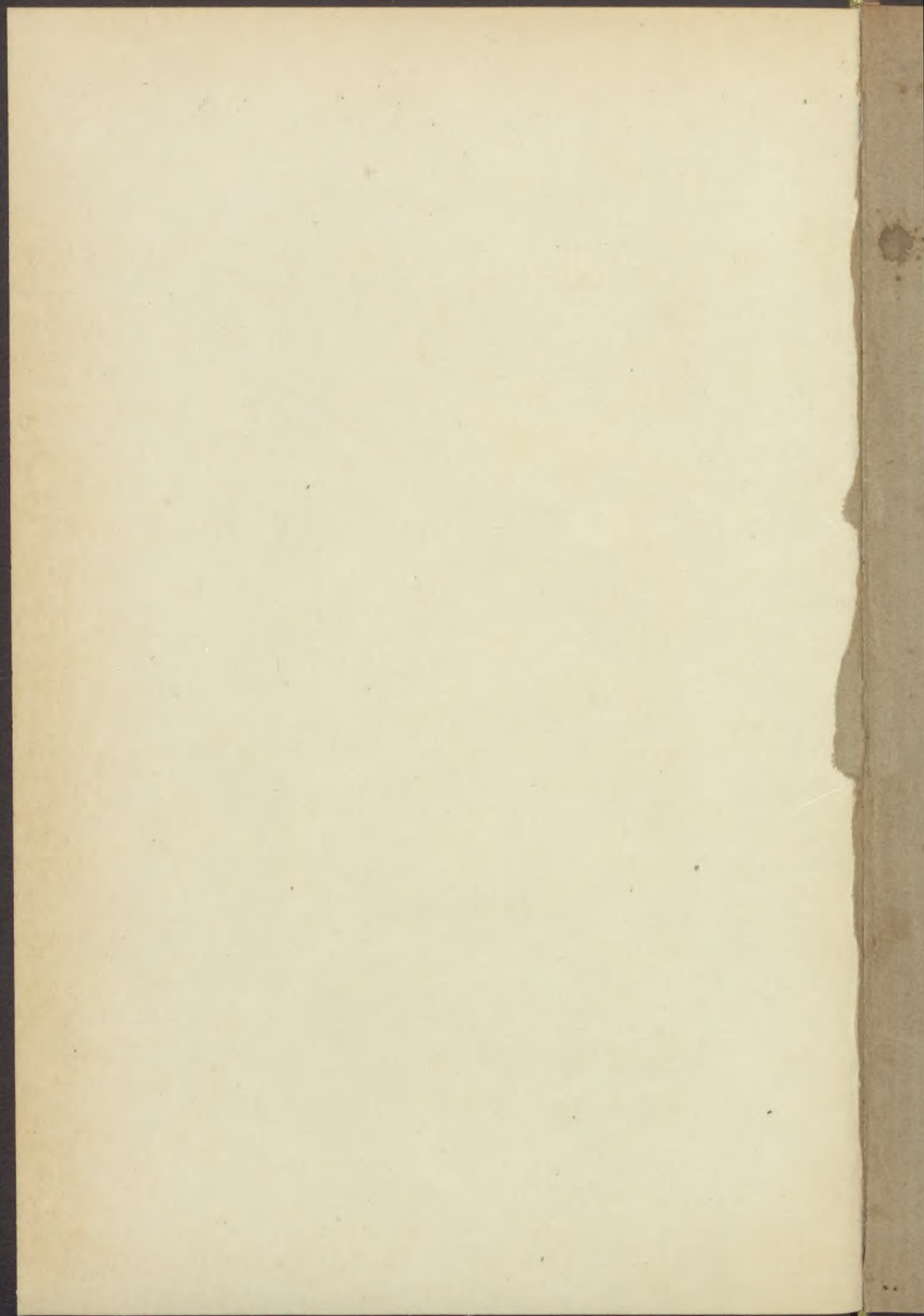
297.042

OSZK

EX
LIBRIS
.....
FRANCISCI
JOHANNIS
PAL

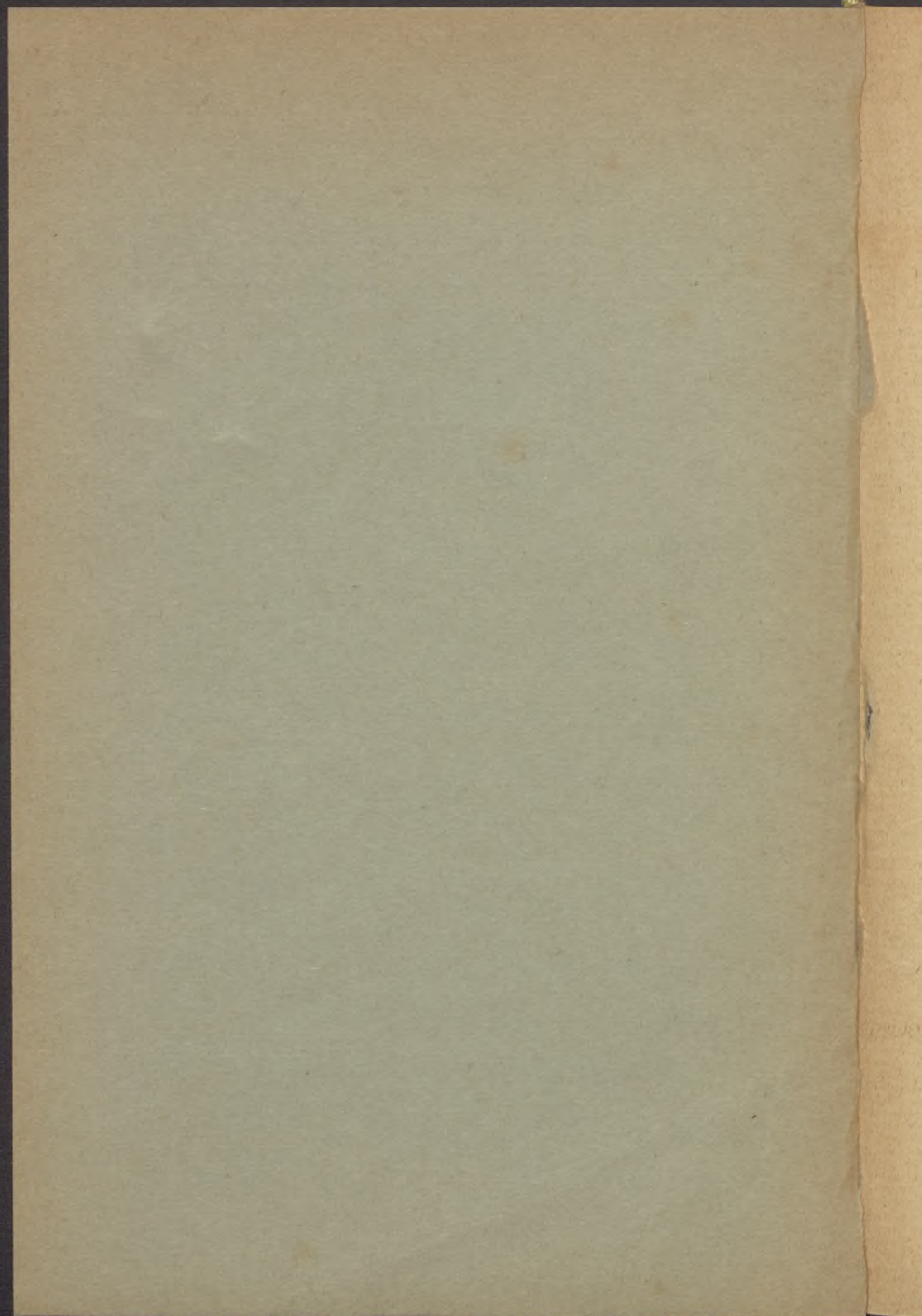
112

NADÁNYI ZOLTÁN

SZÉP NŐ AZ ABLAKBAN

Singer és Wolfner irodalmi intézet rt.
Budapest 1925

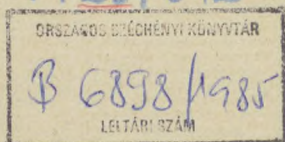

NADÁNYI ZOLTÁN
SZÉP NŐ AZ ABLAKBAN

Singer és Wolfner irodalmi intézet rt.
Budapest 1925

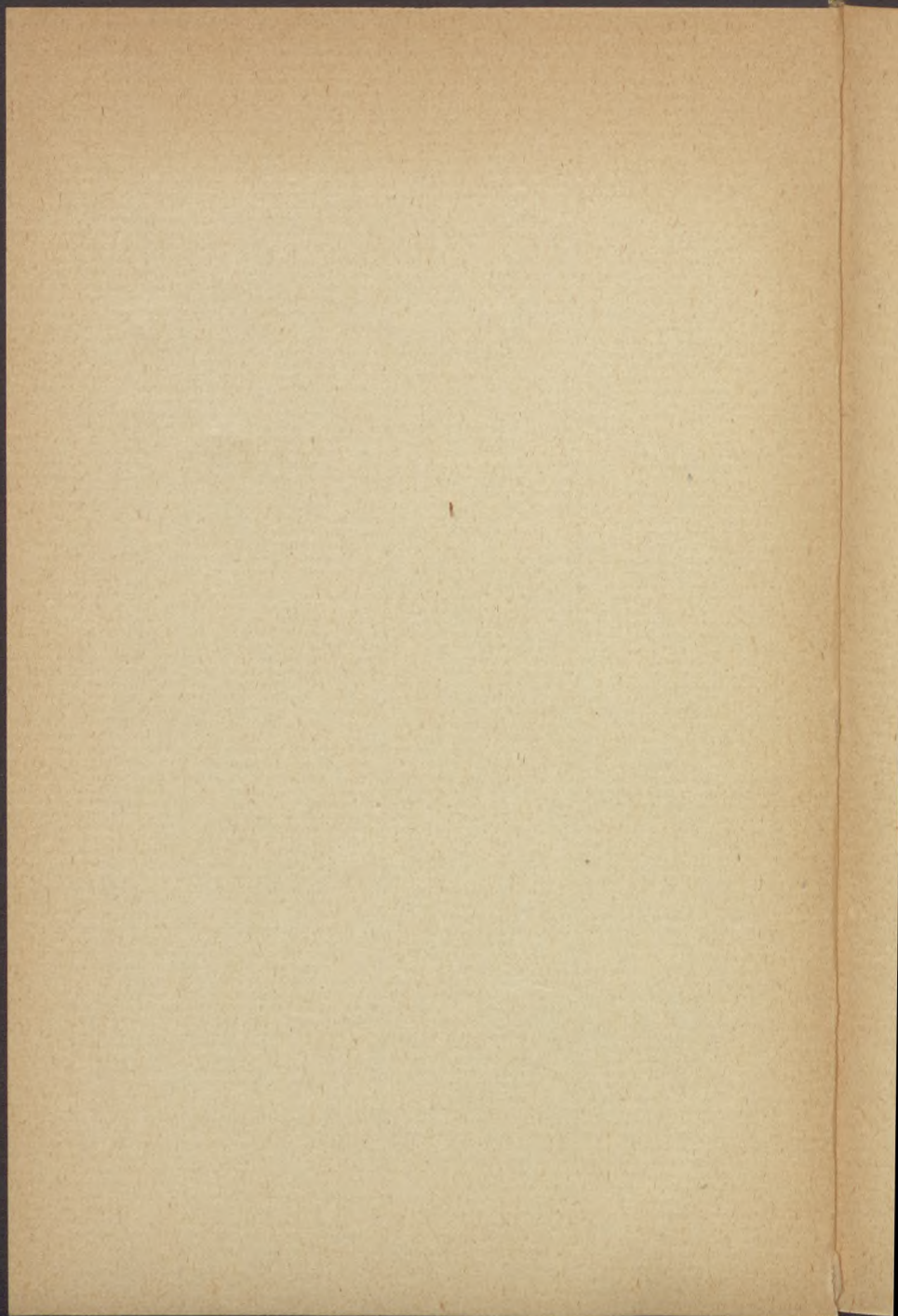
M 297 042

Nyomatott Kéry Imre könyvnyomdájában
Berettyóújfalu

Fájdalomból fájdalomba

Imádság

Az ágyból, délelőtt
fohászom az Istenhez fölremeg:
Úristen, adj erőt,
hogy szeghessem kötelességemet.

Ne járjak mint a pontos óragép
és mint a ló, mely ostorszóra lép.

Ne rakódjék rám, mint nyálkás pete,
az öregek nyálkás dicsérete.

Világod láttán, mely friss és csodás,
ne hagyjon el a friss csodálkozás.

Ha csillagos az égbolt, szép fehér,
ne tudjam, melyik a göncölszekér.

Ne tudjam, hogy hány csillagú is ez,
keverjem, úgy mint Te, a többihez.

Mindent, amit csak tart a tenyered,
keverjek úgy, ahogy Te kevered.

Úristen, adj erőt : fent és alant
ne lássak számokat, csak számtalant.

Ne kettőt, hármát, melynek más örül,
a végtelent lássam magam körül.

Ne tudjam, melyik szám alatt lakom,
zörgessek minden ajtón, ablakon.

Pihenjek el mérhetlen nagy hegyen
és a fejemnél évszám ne legyen.

Vannak kísértetek

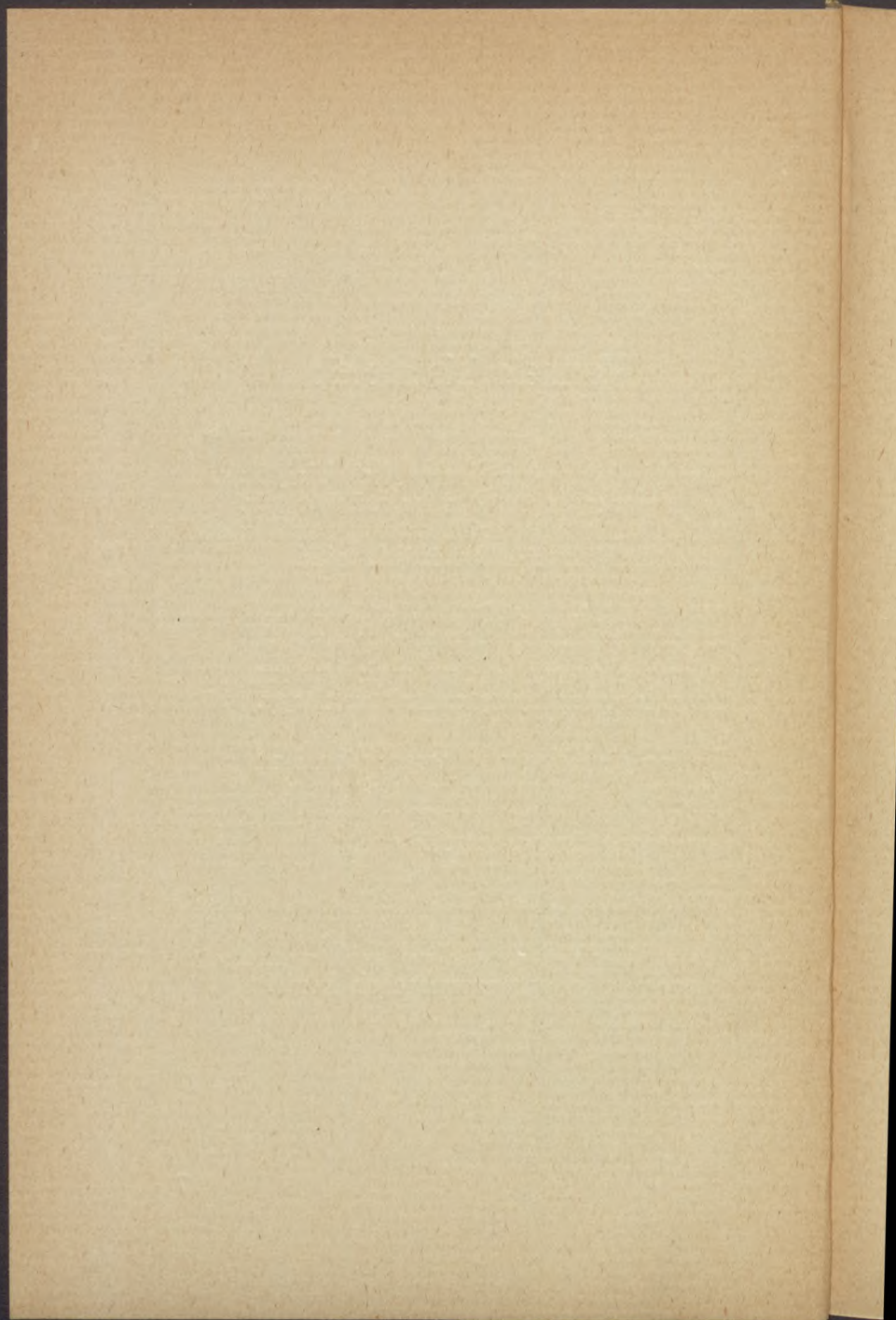
Vannak kísértetek, de nem kell félni tőlük,
ha hemzseg is velük a holdsütötte vár.
Nekik nincs fegyverük, csak egy szál lepedőjük
és el kell tűnniök, ha órájuk lejár.

Nem a kísértet öl, hiszen támadni nem mer,
a cinkostársuk az, akitől óvakodj:
a harcsabajuszú és harcsavérű ember,
kit a kísértetek megszálltak valahogy.

Nappal és éjszaka a keresztúton illeg
és gyűlöl és riaszt mindenkit, aki él.
Halottakról hebeg, dadog, a feje billeg,
szavaiból süvít a temetői szél.

A csókot, a mosolyt keresztülszúrja késsel,
elmetszi a füttyszót, mely égnek göndörül.
És a kísértetek táncát víg szökdeléssel
táncolja el a bús szerelmesek körül.

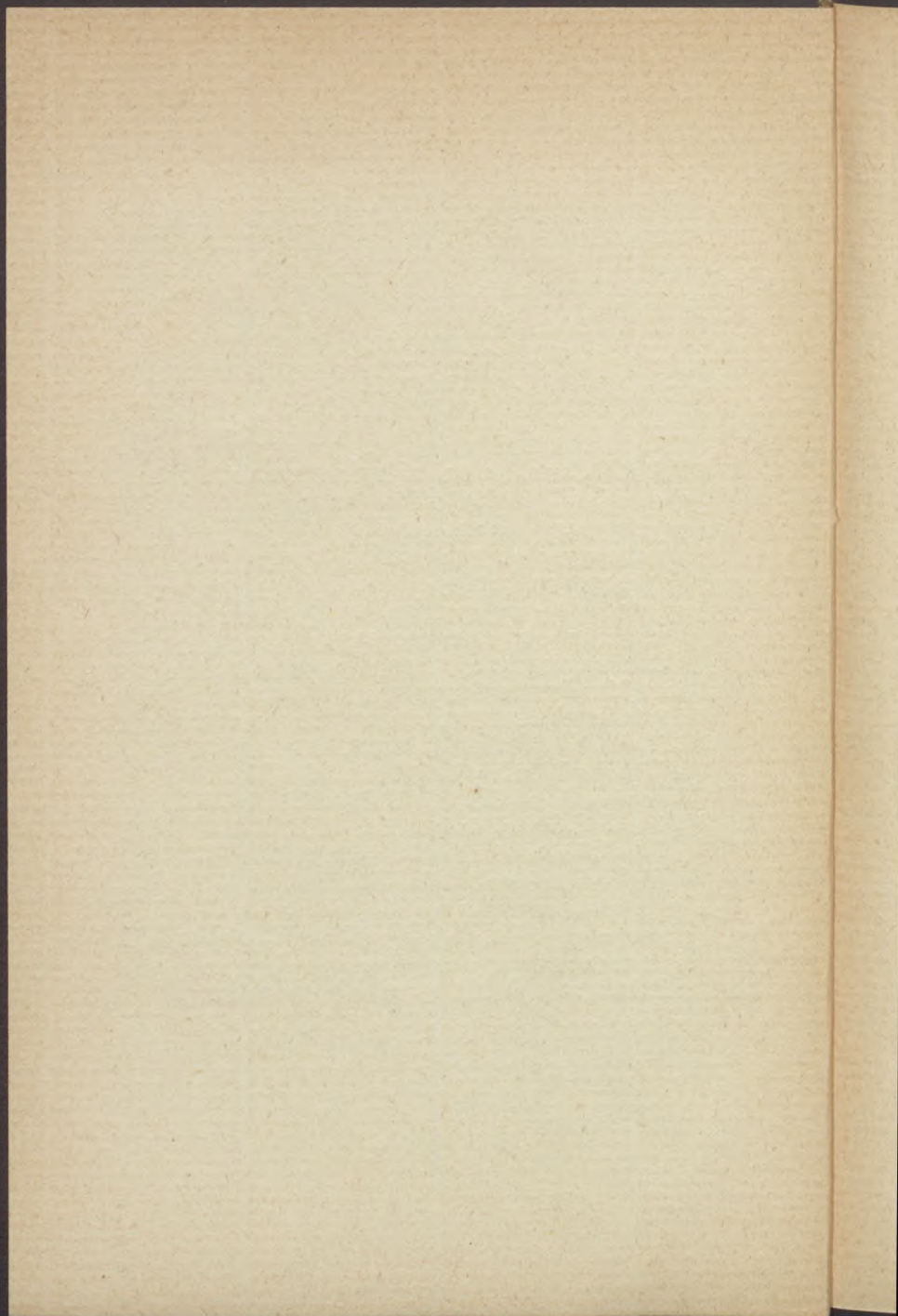

Titok

Mit mondana, ha szólni tudna nyelve,
a csendes kis cica, mikor belép
és hunyorogva sandít rád elébb,
majd hozzádfut, pamutfarkát emelve?
Mit mondana bárányka a mezőn,
mikor rádbámul szendén, kérdezőn
s kiejti szájából a szénaszálat?
Mit mondana kutyád, az okos állat,
ha állát térdeden nyugtatja hosszan,
úgy néz fel a szemedbe s meg se moccan?
Mit mondana körút kövezetén
a jámbor ló, mely nagy szemeivel
fekete szíjjiernyők mögül figyel?
Mit mondana a jóságos tehén,
a bús bika, a kecske, a malac,
a lúd, mikor mellettük elhaladsz
s ők rádnéznek, szemüket tágranyitva?
És minden állat, mely rádbámul, ember
és hallgat néma, béna türelemmel,
mit hallgat el? Mit gondol? Mi a titka?

A költő

A költő, kit senkise emleget,
a költő festi kékre az eget.

A rózsailatot ő leheli,
a csillaglángok az ő szemei.

Ő hajtja a Dunát és a Tiszát
és a leroppant hídon ő visz át.

A zászlórúdon az ő lelke leng
és ő fegyverzi fel a meztelent.

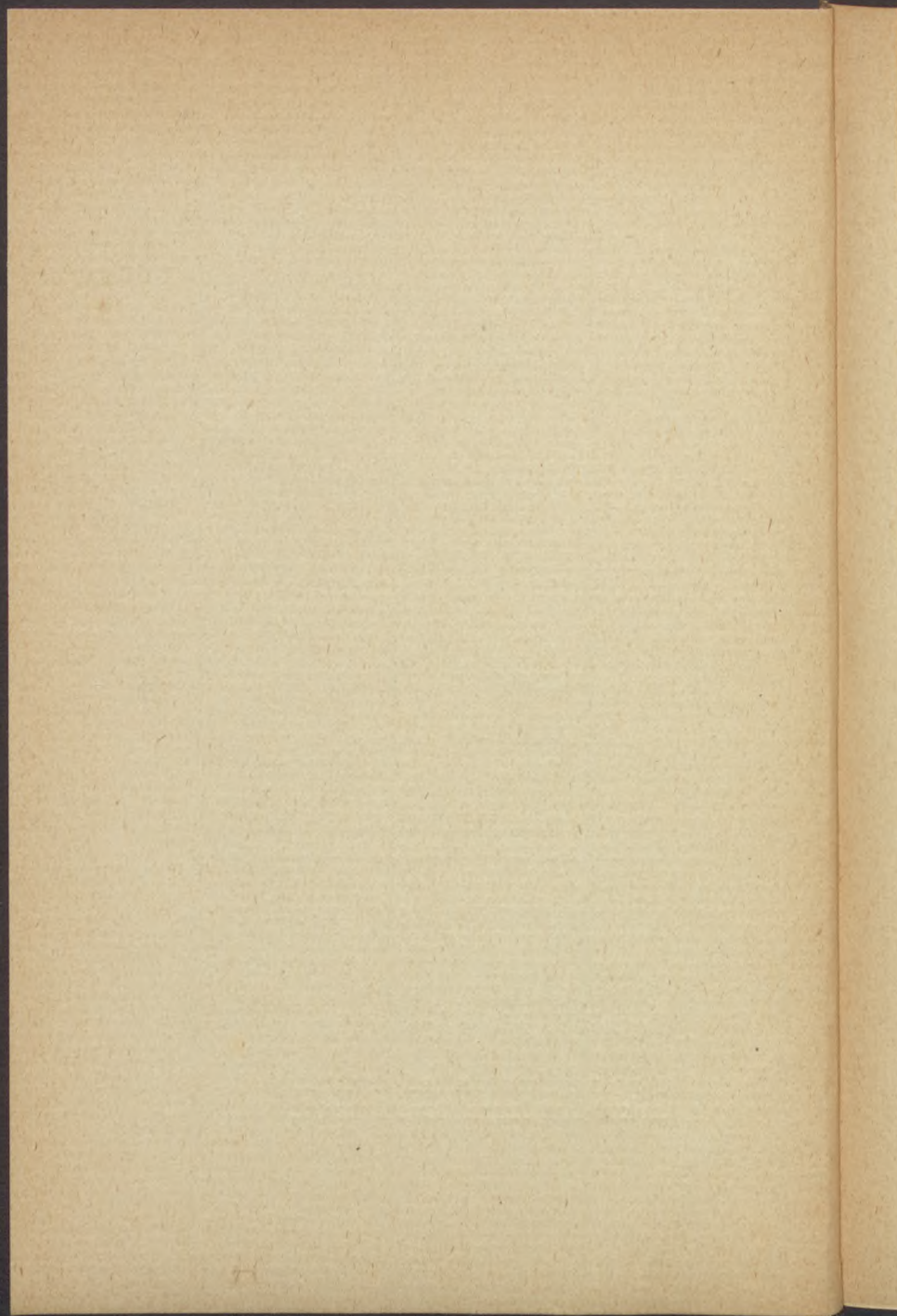
Mint ősanya, szül, táplál, betakar,
őnélküle nincs ország, nincs magyar.

Őnélküle nincs tél, nyár, semmi sincs,
ő az ajtó, a kulcs és a kilincs.

Ő nem is ember. Őt nem lelitek.
Legfeljebb hült helyét ölelitek.

Az öngyilkos ölelheti csak át,
mikor tárt karral leveti magát.

Tavaszi felé

Jön már,
jön imbolyogva a piros veder!
jön már,
holnapra felmerül a hó alól!
Ujjongjátok leányok, asszonyok,
ifjak! szabadítótok érkezik!
az élet vedre! a tűzes, piros,
virágos, zengő, óriás veder,
a nap!

Tudjátok-e, hogy hol járt mostanig?
Az élet forrásához szállt alá,
ötven nap telt bele, míg odaért
és újra ötven nap, míg megmerült
és újra ötven, míg felérkezett.
Helyén fakó veder járt azalatt,
sötét kíséretű, felhős, fagyos,
fakó veder, mely nappalotokat
elszűrkitette és sokmillió
fakó száj szíttá a fakó veder
fakó szájáról a fakó halált.

Jön már,
jön imbolyogva a piros veder!

jön már,
holnapra felmerül a hó alól!
Aranylánc húzza fel, remeg, ragyog,
kibuggyan és fényt önt és életet
és százötvenszer hág egymásután
a fejetek fölé és mint a fák,
ti is bimbóztok és felzengetek
és felnyújtóztok és sokmillió
piros száj szíjja a piros veder
piros szájáról a piros gyönyört!

Jön már,
jön imbolyogva a piros veder!
jön már,
holnapra felmerül a hó alól!
Ujjongjatok leányok, asszonyok,
ifjak, szabadítótok érkezik!
az élet vedre! a tüzes, piros,
virágos, zengő, óriás veder,
a Nap!

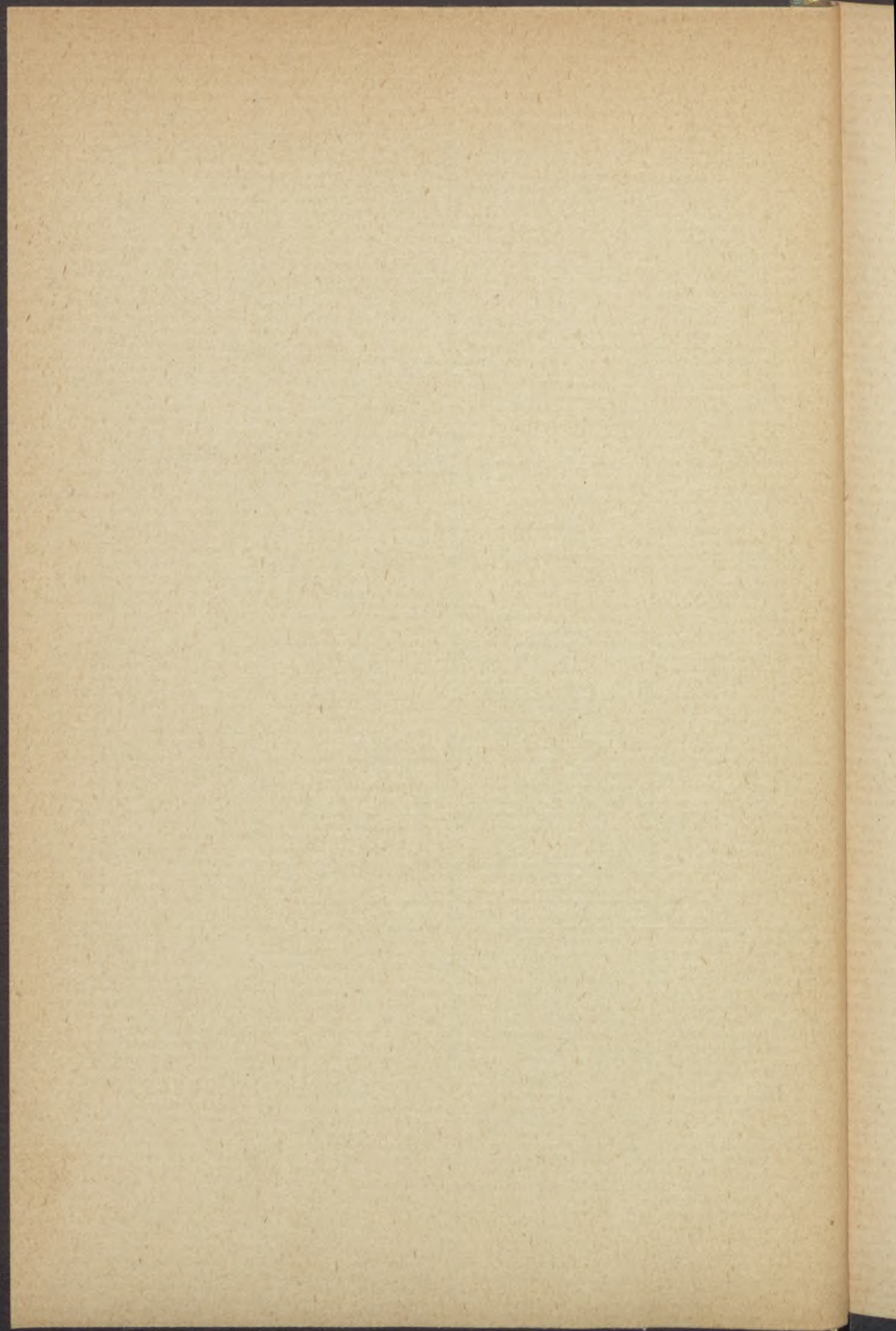
Betűk

Ne gondold, hogy lelketlen a betű,
minden betűben ég, liheg a lélek
és én magam is a betűkben élek,
ezer betűben ezer életű.

Szeretnek ők. A szavamat lesik.
És néha tudtom nélkül bújnak össze,
megfognak és hurcolnak megkötözve
és véremet veszik. Be jól esik.

És a betűk közt valamennyi jel
mind él. Ez fékezi a sietőket,
az hajtja. A pont megállítja őket.

A kettőspont mint két szem, úgy figyel.
S a felkiáltójelben benne fénylik
minden betű! És felnyilall az égig!

Boldog föld

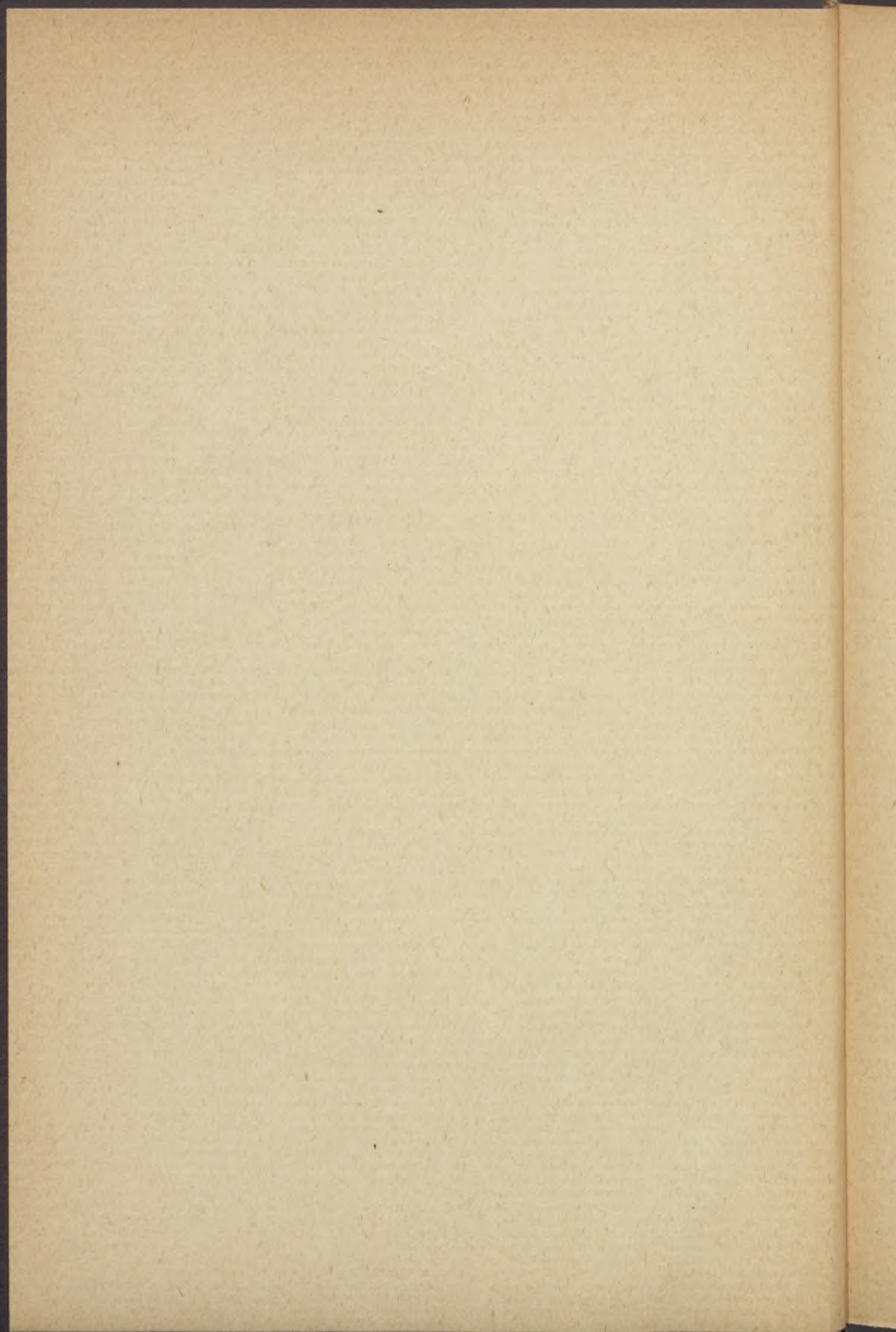
Isten erős, de a föld is erős s az erőseket Isten
megveri, mert szereti. Útlege rettenetes.

Boldog a megvert föld: erejét veri föl veresége,
ereje labdaerő, üsse a labdaverő.

Láttam a rónákat, kivigyázva az éji vonatból,
láttam: erős ez a föld, átkai közt is erős.
Kincseit úgy hajigálta ki, mint aki nyert. Csudaföld ez!
Hasznos az átok is itt s a vereség nyereség.

Ne a homályt, hanem azt nézzétek: a föld ad-e búzát?
hízlal-e barmot a rét? hízlal-e fürtöt a domb?
termik-e még fáink a gyümölcsöket? Ósi családfák
ágai termenek-é szíveket és fejeket?

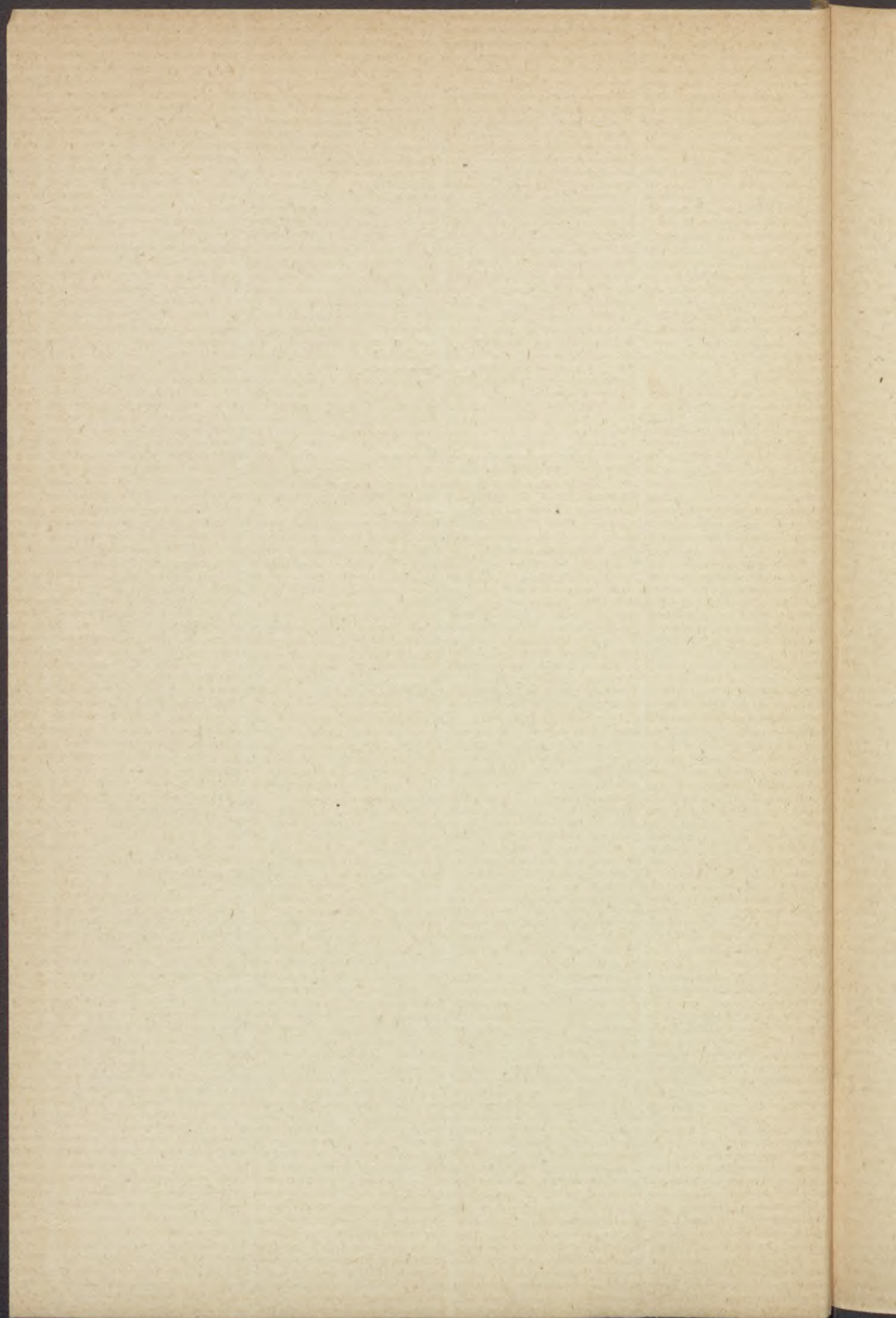

Ég felé

Harangszó hová lesz?
Égre zendül délben,
elolvad a szélben.

A kürtszó hová lesz?
Iramodófélben
elolvad a szélben.

A hangom hová lesz?
A magasba szánom,
elolvad a számon.

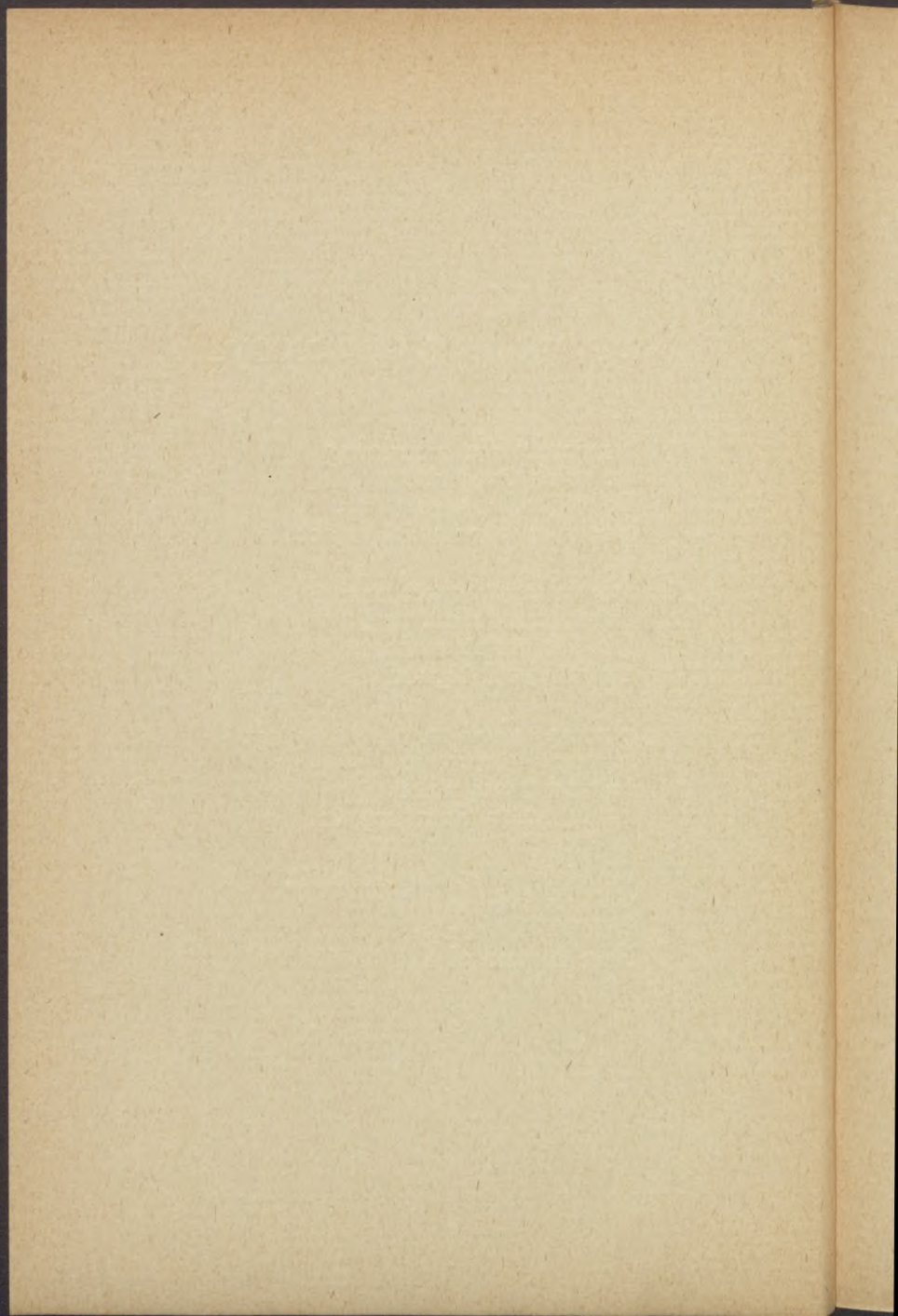
Szegényember karácsonya

Karácsonyfája ott ragyog
az ablak üvegén.
Rakott fa, nem szegény,
meghozta a nemvárt fagyot.

Angyalhajat hozott neki,
ezüst hajszálakat.
Fáj, fáj, amint szakad,
amint fejről tépkedi.

Bizony, rakott fa, nem szegény,
nincs rajt aranydió,
de van gond, millió.
Éhség szikrázik a hegyén.

Szegényember, kaptál te fát,
virít az üvegen,
virít jéghidegen.
Nem hervad el a télen át.

Az ajtó

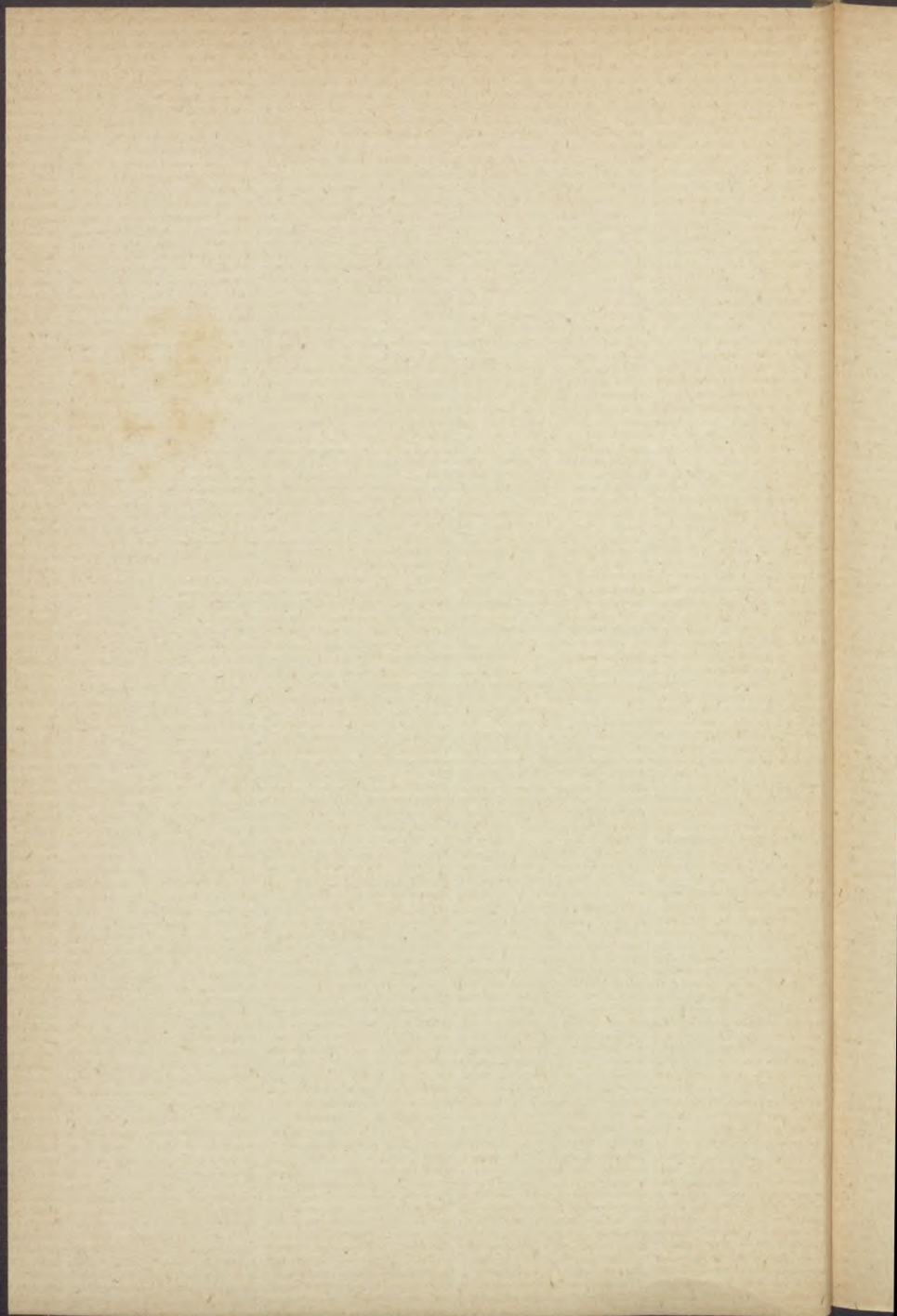
Mint amikor rózsalevél belebben,
úgy jössz be. A kilincs se sír kezében.
Minden, ami csak jó az ég alatt,
bejött most. És minden rossz kintmaradt.

Csendes szobánkba én is csendesebben
nyitok be. Rózsalevél, meg ne rebbenj.
Az ajtót úgy teszem be, hogy ne félj :
kicsuktam a vihart, rózsalevél.

De egyikünk kezétől (jaj, kié lesz ?)
a halk ajtó berobban egy napon
és egyikünk beront dúltan, vakon.

Zárná az ajtót, de bénulva áll.
Kiáltana, de elfúl. És a széles
ajtónyílást betölti a Halál.

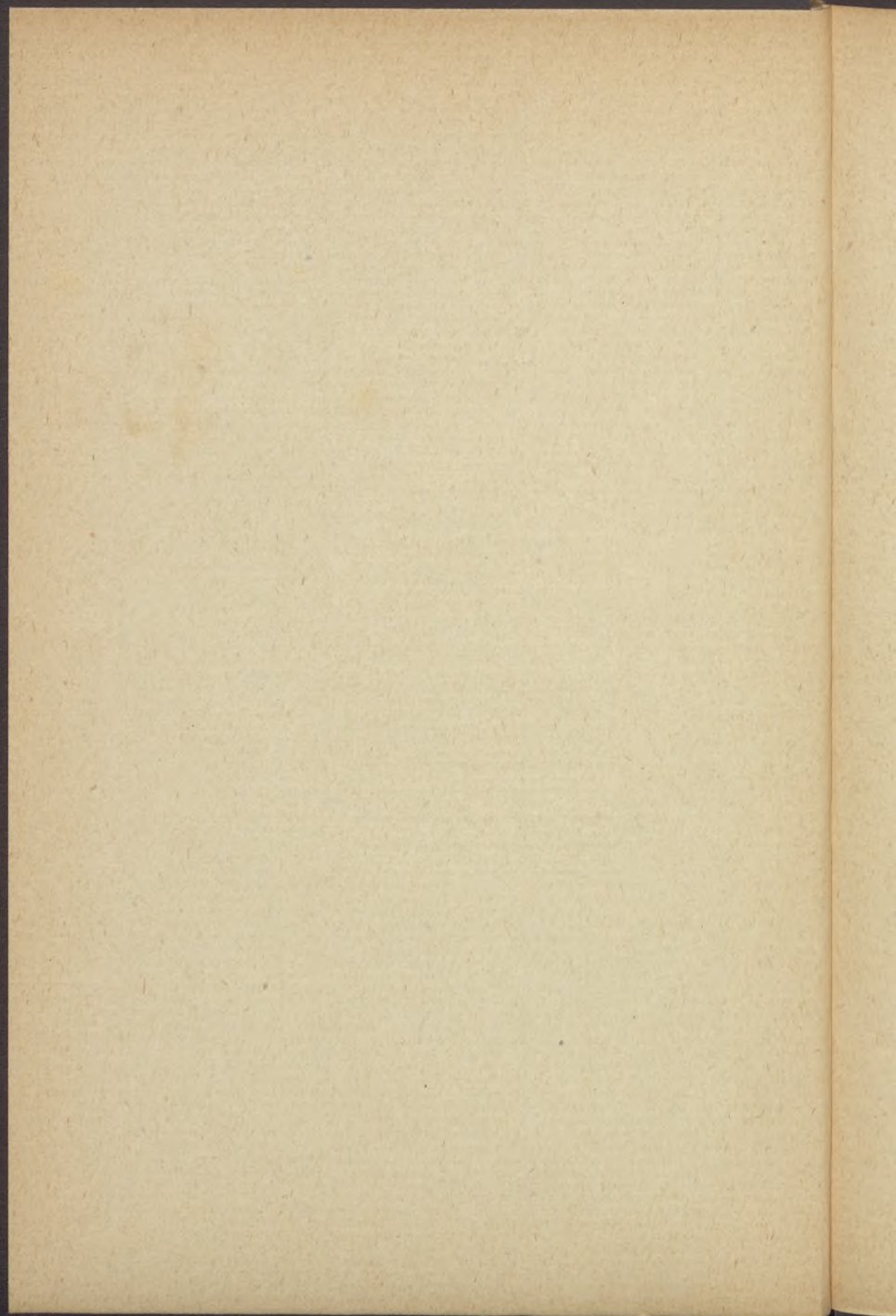

Üres háló

A fák között pókháló
fogózik kecsesül.
Ragyog és megfeszül
és várva-vár a szálló
lepkékre. De a lepkék,
szívárványszárnyasak,
kerülik a kelepcét.
A szél rángatja csak,
üres szél, nem a zsákmány
és a hálóba sárgán
lehull a falevél.
És ott egy élet él.
A száraz szél, a száraz
falevél, a halál az,
amit gubbasztva szív
a piros pók: a szív.

Ne szólj szám

A szájas emberé, be szomorú,
azé a taps, azé a koszorú.

Övé a szó, felemelt ökölé,
hordón magasodik a nép fölé.

Szavaitól lett a világ beteg,
mert a szavai dógról szállt legyek.

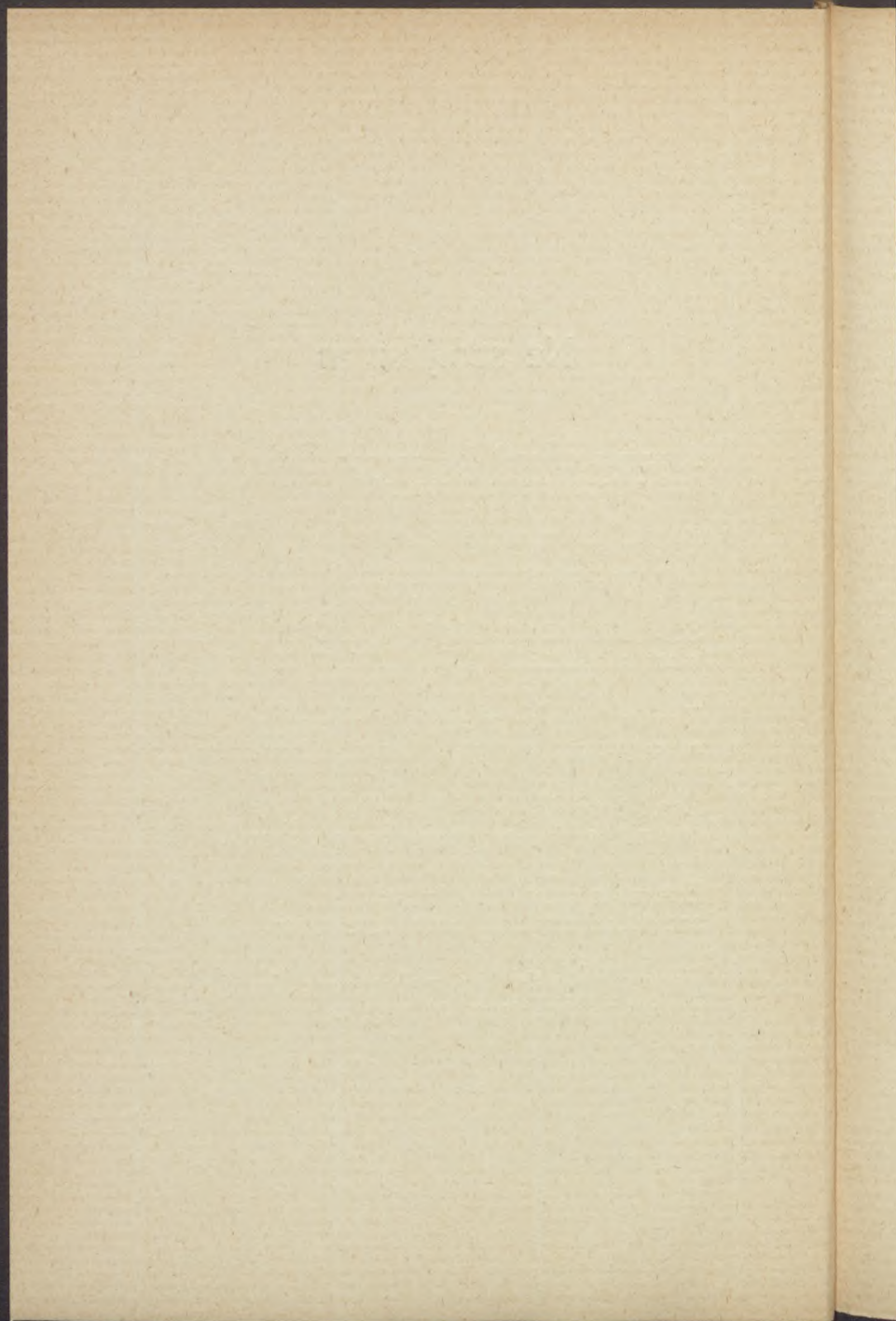
Ezek miatt van métely és ragály
s hogy minden egyes vérsejt fájva fáj.

Ezek okozták, hogy rossz lett a jó,
szavak tették, hogy szótlan lett a szó.

Ezeket a szavakat irtanám,
szavakkal irtanám, ha szólna szám.

Ha szólna szám, ha nyílna remegőn
a miazmákkal terhes levegőn.

Karddal szívemben

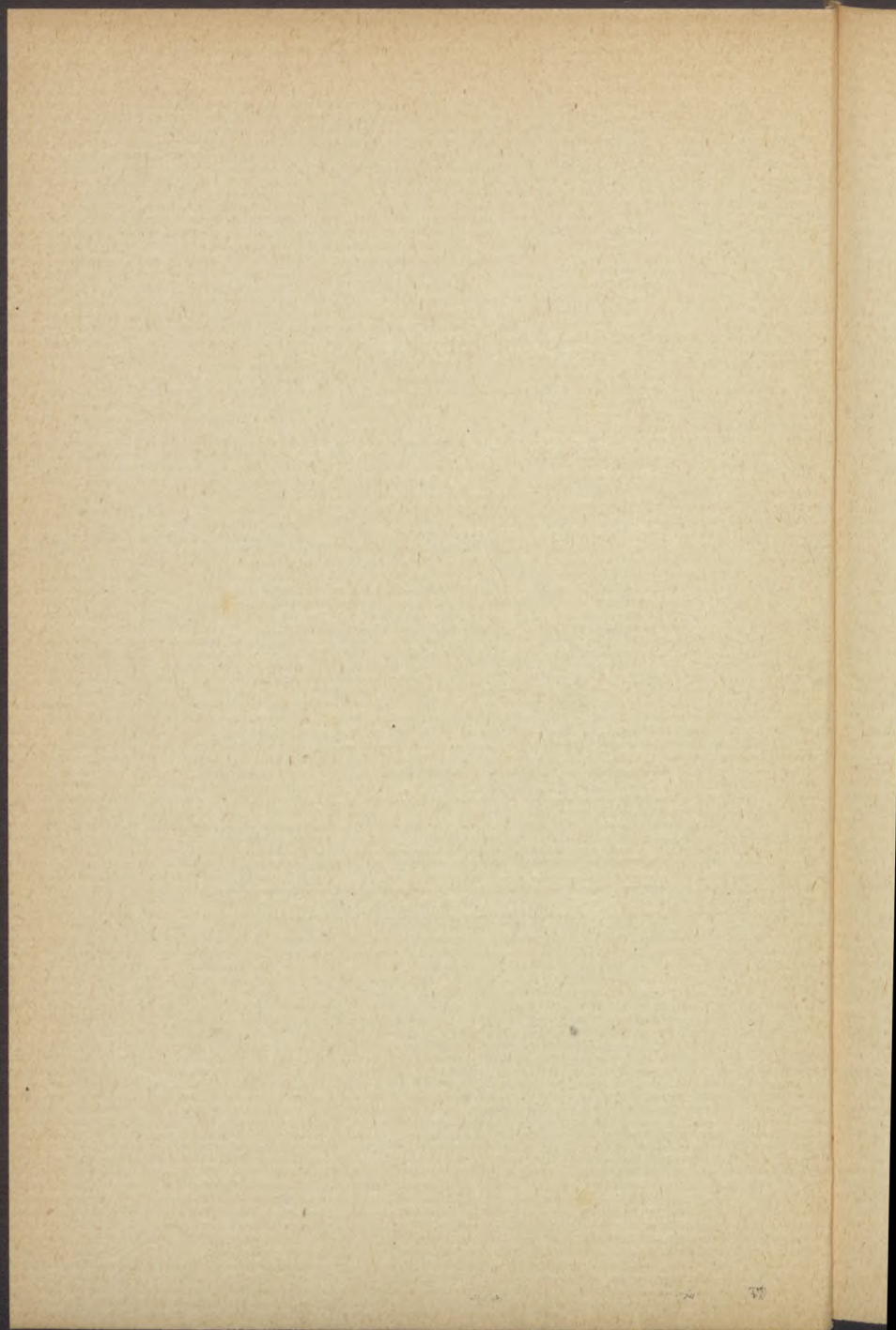
Tán szívesebb volnál te hozzám,
ha vad rablókkal, vérebekkel,
nem szellemekkel hadakoznám.
Ha jönnék látható sebekkel.

Pedig úgy küzdök, mint oroszlán.
Százszor rogyok le és kelek fel.
Új s új ellenség viharoz rám
s a harc megújul este, reggel.

Mikor veszélynek és csatának
nekimegyek keseredetten,
az arcodon nincs búcsu-bánat.

Nem omlasz harcosod nyakába,
nem mondod: „Így indulsz csatába,
boldogtalan, karddal szívedben?”

A vándor meg a tenger

Tengert lát a vándor, csudaszép a tenger,
belelép a vándor, hátralép a tenger.

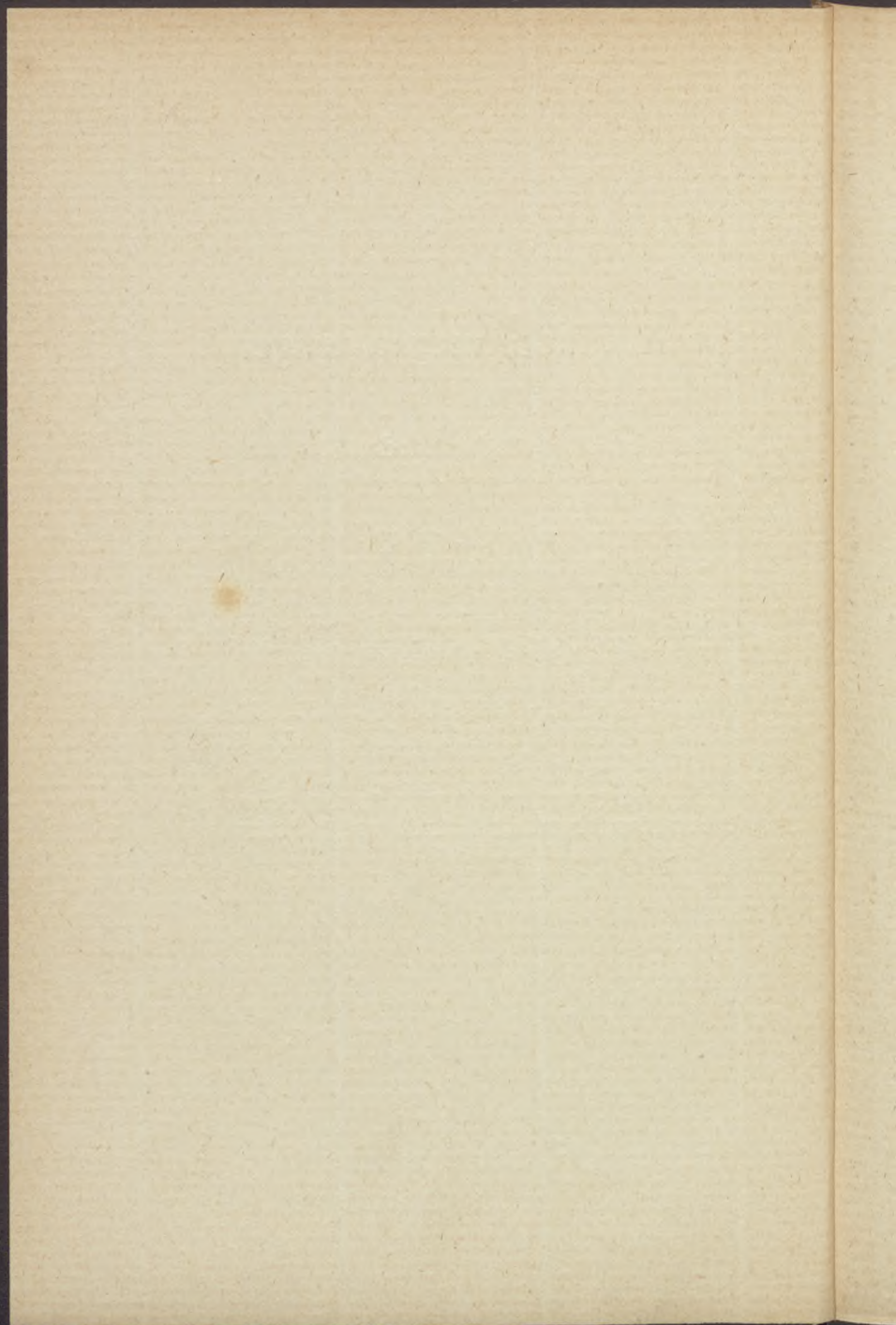
Lép a vándor kettőt, százat, de hiába :
egy lépéssel mindig elkésik a lába.

Lép a vándor ezret, a tenger is annyit,
hol imént víz kékllett, sivatag aranylik.

Megy a vándor beljebb, nem tudja elérni,
megy a tenger feljebb, már alig felényi.

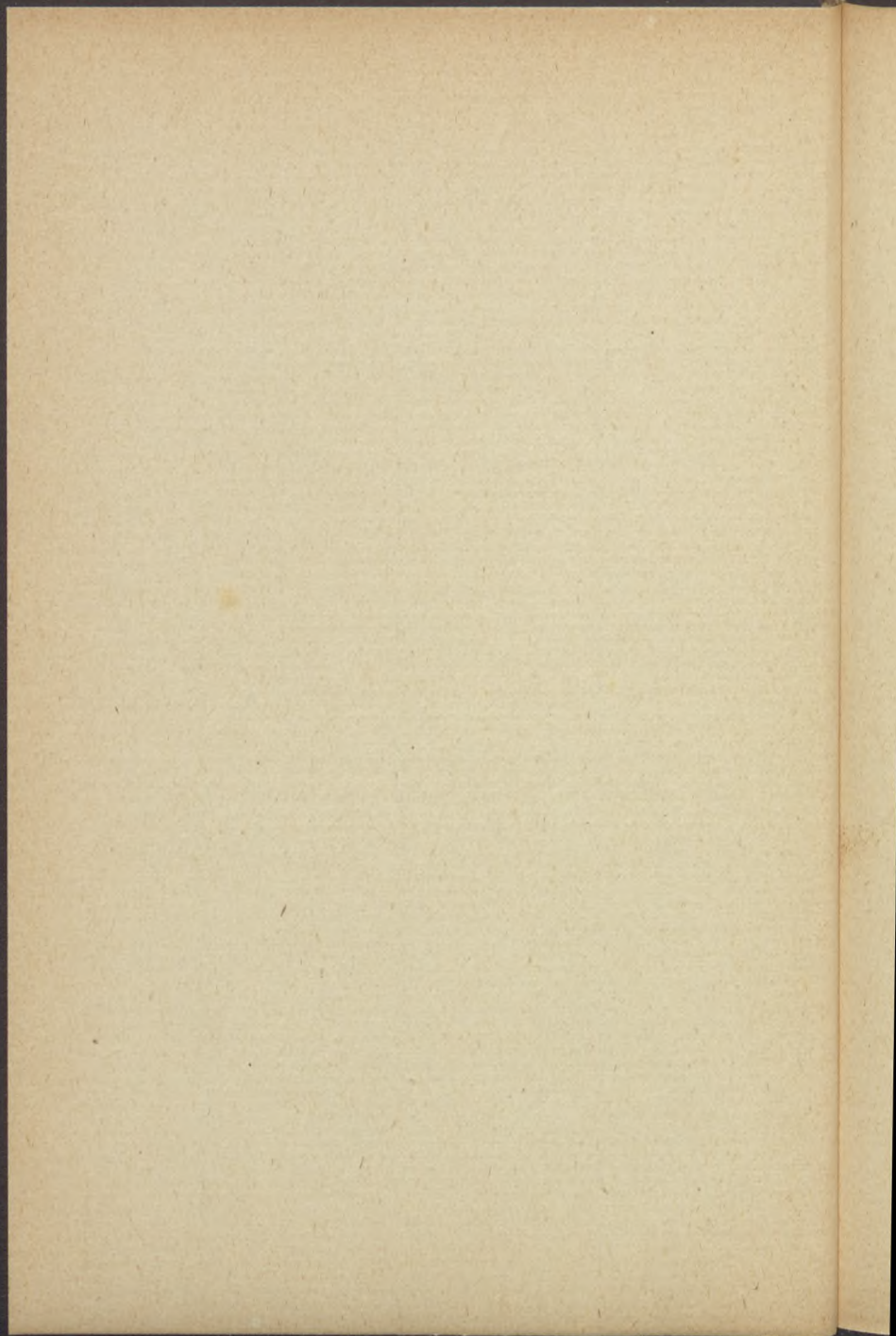
... Addig vándorolt a vándor, míg kifáradt
és a tenger addig hátrált, míg kiszáradt.

Fájdalomból fájdalomba

A fájdalom támad rám mindenütt,
mindíg és mindenütt és szíven üt.
A gőzölgő vizekből fájdalom száll
és fájdalmat lehel a liliomszál
és fájdalom reszketteti a csendet
és fájdalom sír a keréknyomokból
és fájdalom csillámlik a homokból
és árnyékként kíséretet, el nem enged
és a tudóm a levegővel issza
és ha lefekszem, fájdalomba fekszem.
A lelkem fáj vajjon, vagy csak a testem,
mely földből lett és vágyik vissza, vissza?

Szerelem

Ne felejtsd el.
Csudaszép.
Rejtsd el.
Drága kép.

Két cigarette vég kitartón
füstölgött a hamutartón,
párosan szállt fel a füstje.
Holdfény híg ezüstje
áztatta az ablakperemet.
Nagyra nyílt és fénylett
a szemed.
Két szív, két bús élet
nagyra nyílt és fénylett.

Ez ma volt.
Behavazta már nem egy tél,
mégiscsak ma volt.
Ma volt, hogy szerettél.
Ez ma volt.
Nézd, amoda ügyeleg
még a Hold
és kezemtől még meleg
a kilincs. Ma volt.

Ne felejtse el.
Csudaszép.
Rejtse el.
Drága kép.

Harangozó vagyok én

Harangozó vagyok én, harangot
húzok én, nagy, színezüst harangot.
Isten adta nekem ezt a rangot.

A harangnak szólni kéne reggel,
perlekedni az álmos fülekkel.
Kéne bizony, de nincs, aki húzza,
testemet az álom köti gúzsba.
Harangozót még ilyet ki látott?
Elaludni hagyná a világot.

Harangozó vagyok én, harangot
húzok én, nagy, színezüst harangot.
Isten adta nekem ezt a rangot.

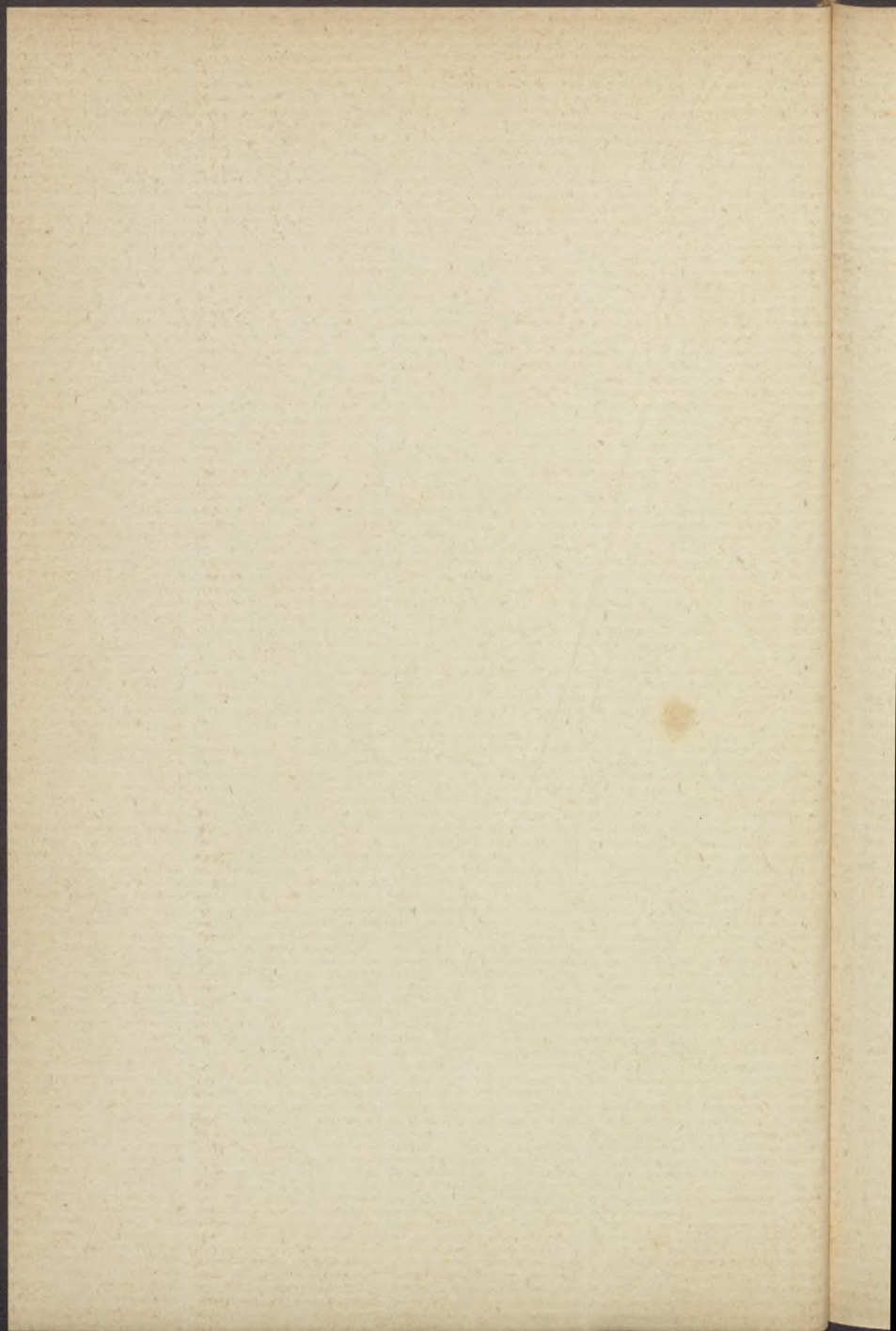
Már a nap a delelőt elérte,
de a harang nem kongat ebédre.
Én ilyenkor kint fekszem a parton,
mellemet az égő napra tartom.
Harangozót még ilyet ki látott?
Ehen hagyná veszni a világot.

Harangozó vagyok én, harangot
húzok én, nagy, színezüst harangot.
Isten adta nekem ezt a rangot.

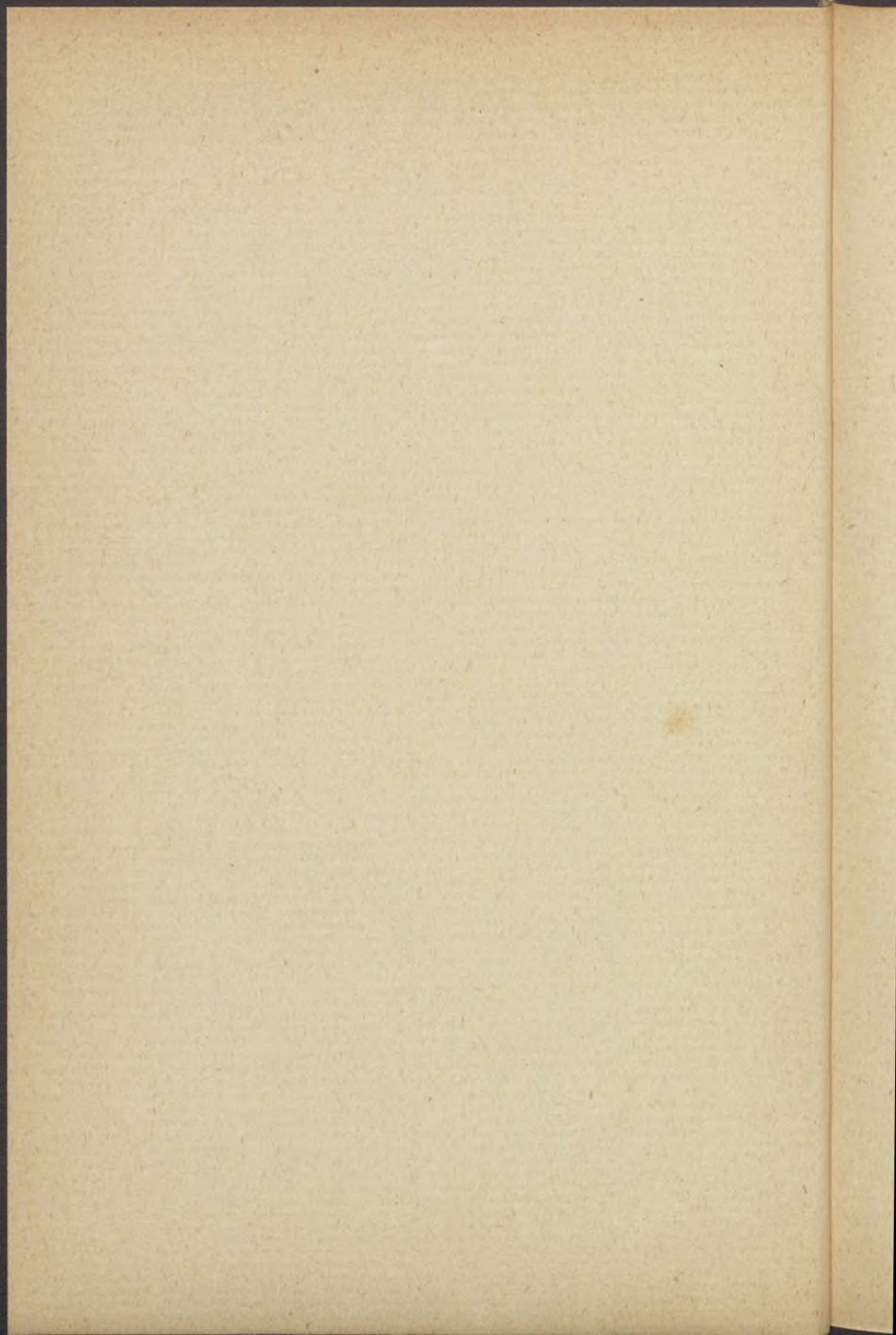
Nyári éjjel az ég csupa pompa.
Lábujjhegyen megyek a toronyba.
Alszik minden. A színek, a hangok.
Húdom, húdom, húdom a harangot.
Hullámozva, halkán, meseszépen
zeng a tiszta hang a tiszta éjben,

Örök szerelem

Örök szerelem

A nők jók voltak hozzám, jók maradnak.
Csak jó szavuk volt hozzám, szép szavuk.
Mit bántam én, igaz-e, vagy hazug.
Csak szívtam eperízét a szavaknak,
narancsízét a csóknak. Megrakott
gyümölcsöstálról minden zamatot.

Mikor megláttak, első örömükben
felcsillogott egy szép kép a szemükben:
vonagló, édes testük, kicsinyítve.
Bekeretezte a szemöldök íve.
Eltettem ezt a kedves, szép medajjont,
sötét mezőben szép nő teste hajlong.

Volt, akinek megfogtam a kezét,
a derekát és nem kellett beszéd.
Lelihegte az álruhát magárul
és úgy borult rám, mint aki elájul.
A másik azt szerette, ha könnyörgök,
lihegve könnyörgtem, hogy szeressen,
lihegve könnyörgtem, hogy eressen.
Felhúzta felső ajkát a kis ördög
és ujjacskáiról kacagva, könnyen
törölte le a vérem és a könnyem.

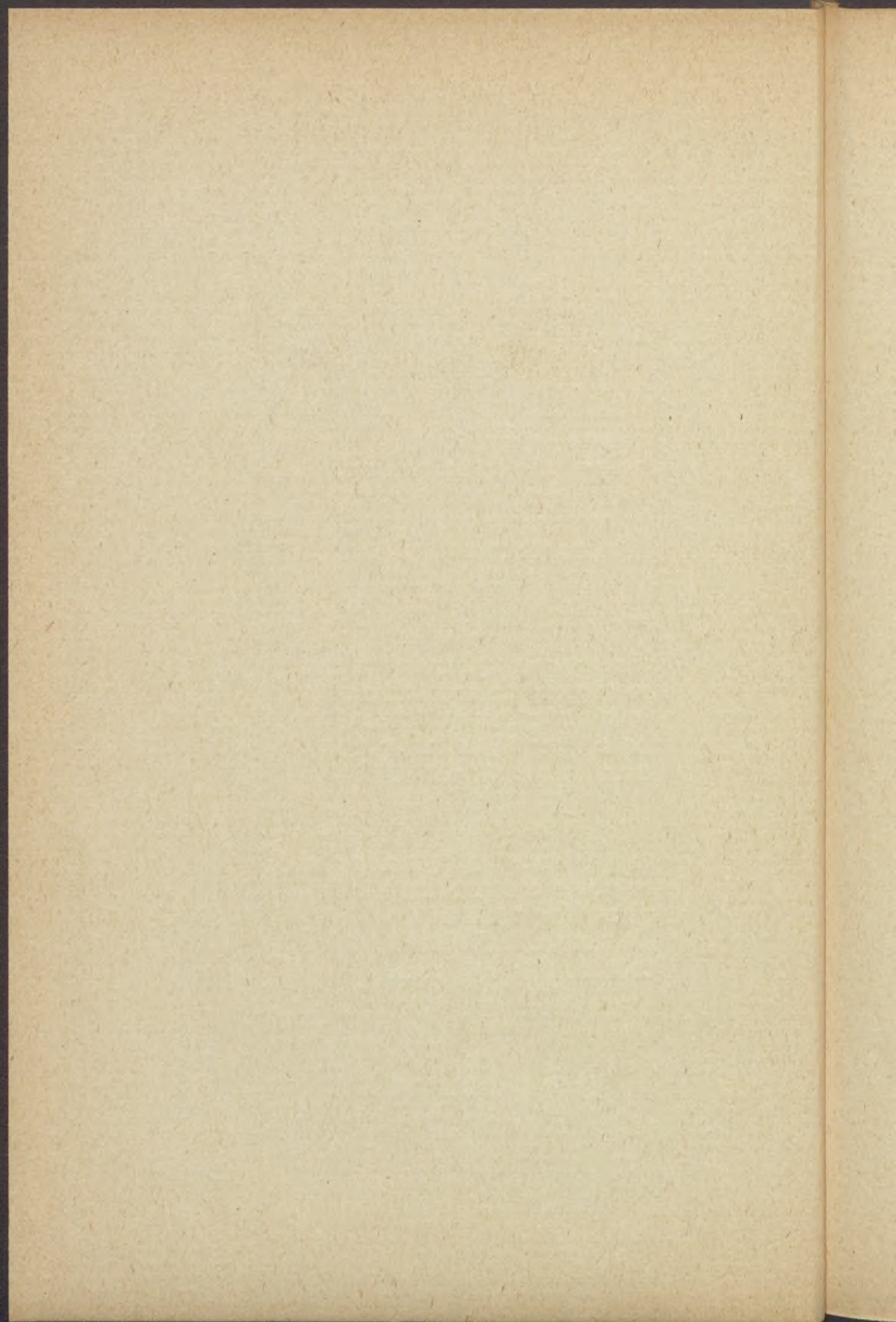
Fantasztikus kalandok a homályban!
Egyiktől a másikhoz . . . Síma testű
aranyhalak! Mint zsonglőr, úgy dobáltam
a szívemet. És nem hangzott el eskü.
Nem volt előtte és nem volt utána
se bánkódás, se lárma, semmi jel.
És búcsu sem volt. Így ment el Zsuzsánna
és Margit és Teréz és Gabriel.

Szép lány a napfényben

Fényes aranylétrán
kedvedért hág fel a Nap,
lángja a ruhádba kap.
Mutasd neki, szép lány,
kigyózó szép alakod,
mindent, amit ő adott.

Gondold el, e széles
földben mennyi csont pihen,
mennyien, de mennyien
haltak meg, hogy élhess.
És a Nap téged keres,
ezer szeme tűzveres.

Még ragyog a nappal,
még gyümölcs vagy, szép darab,
amelybe a Nap harap
piros lángfogakkal.
De este a Hold keres,
csorbaszájú és deres,

A szeretőm

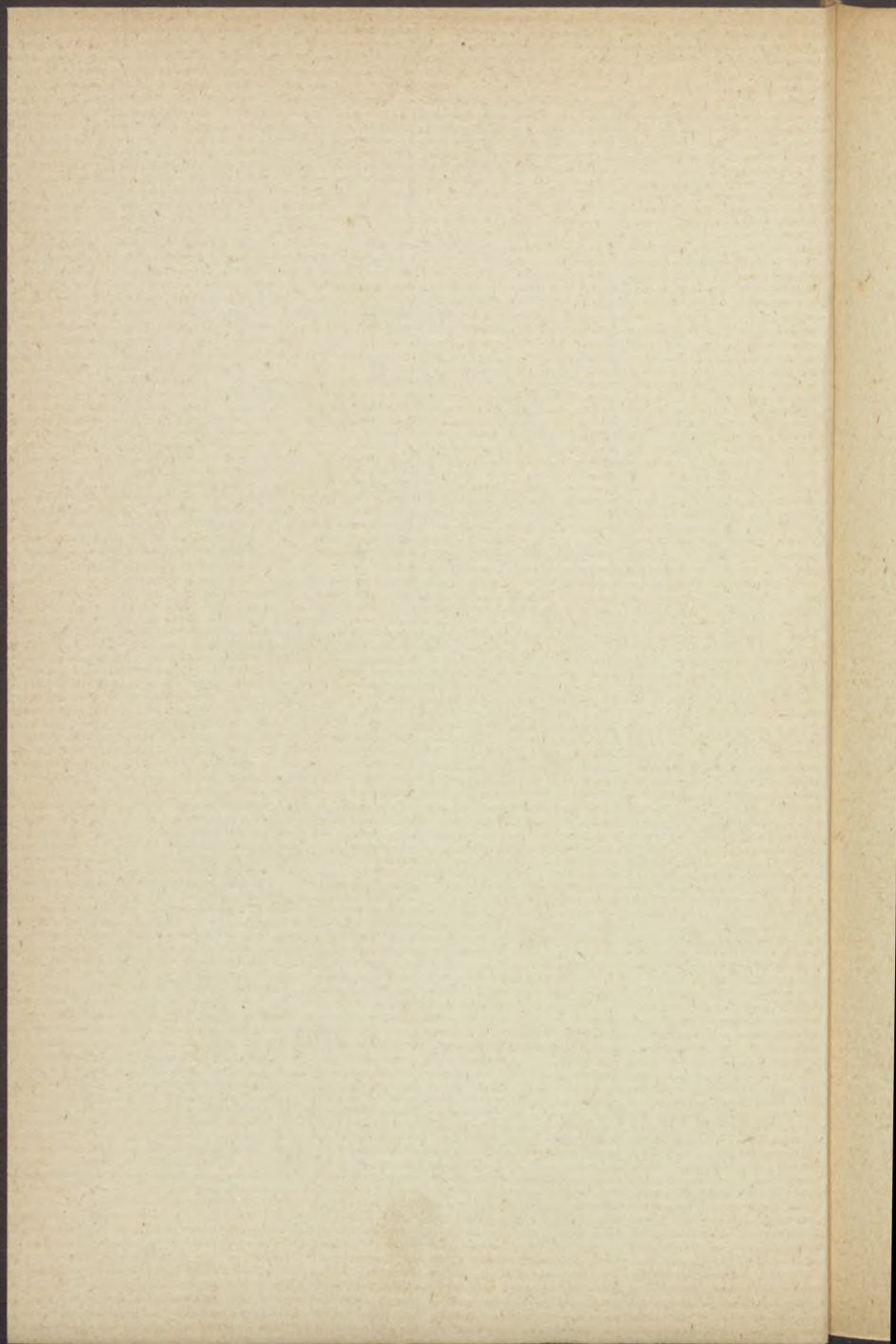
A szeretőm átjött a patakon,
a cipőjét elcsente a patak.

Aztán az erdőn jött át, jött vakon
és a ruhája szerteszét szakadt.

Térdig homokban kellett jönni innét,
harisnyáját lehúzta a homok.

Forgószél jött és elvitte az ingét
és a kezéből a liliomot.

Így állt előttem, megmeztelenítve.
Szép, síma bőrén átsütött a szíve.

A kegyetlen

Ruhája mint a láncvirágon a pehely,
talán el is repül, ha a szél rálehel.
Így járja útjait a szép és büszke nő.
Mint a középkori bakó, kegyetlen ő.

Nem perzsel úgy fehér izzású vasfogó,
ahogy két karja, a fehérén villogó.
Közelről perzsel a tüzes vas, ez pedig:
akár eltávozik, akár közeledik.

Akit kezébe kap, gyötörni szereti.
Gyötrődik is szegény, de hát mi jobb neki?
Lehet-e boldog út a földi emberé,
mely egyfelé vezet, a férges sír felé?

Fogatlan nénikék, ne kerepeljeteK,
mert nem mindig segít ezerjófűvetek.
Vannak bizony sebek, ne felejtsetek ezt,
miket a villogó kegyetlenség hegeszt.

Ezért kegyetlen ő, a szép és büszke nő
és nem véletlen az, ha szívéen túske nő.
Hódolj meg a gonosz, kegyetlen nő előtt:
kegyetlen és gonosz, de az ég küldte őt.

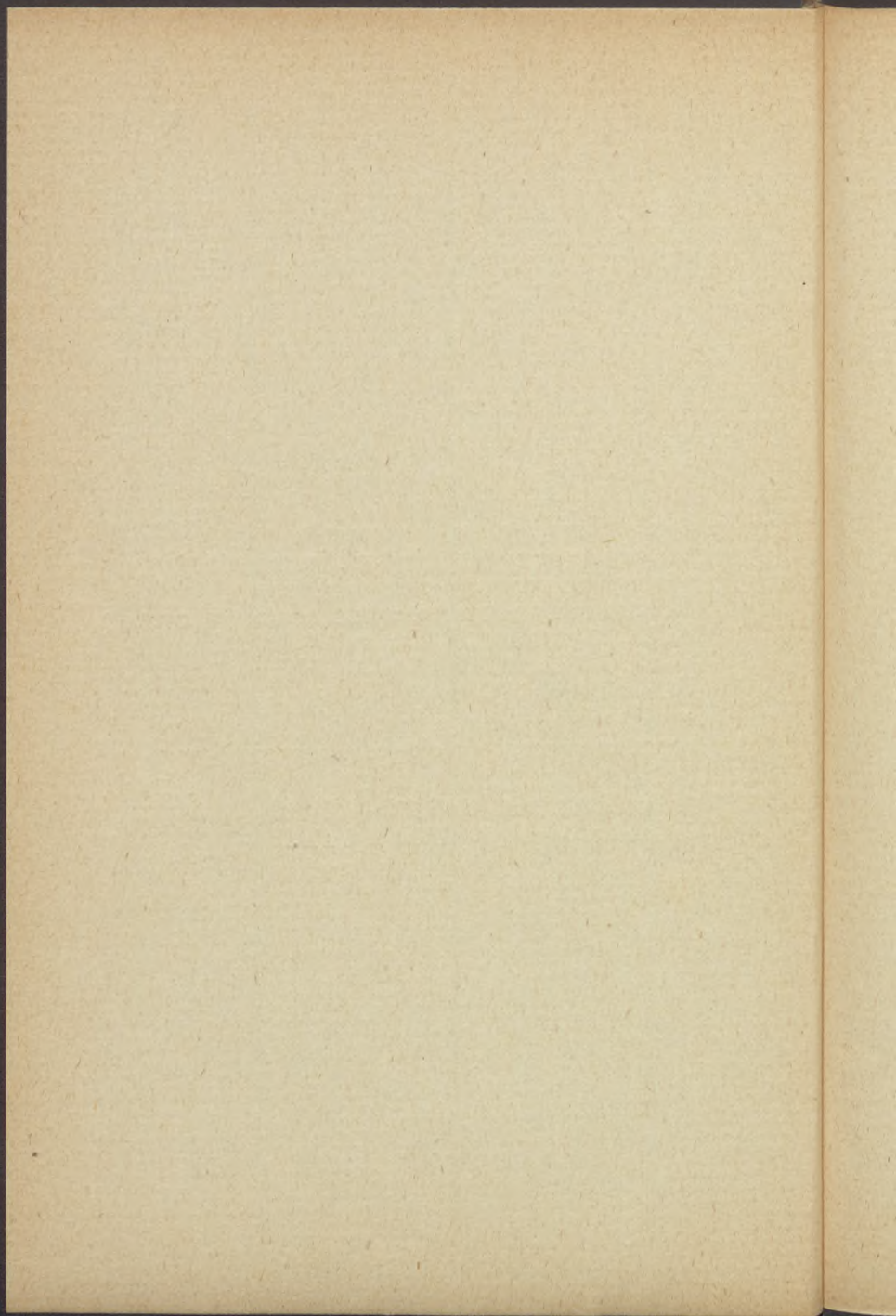

Kaland

Szép nő feküdt a homokon, hanyatt.
A bőre villogott. Telt és kemény
formáira selyemtrikó tapadt.
Soká feküdt így, keze a szemén
és meg se mozdult, csak pillája rezgett
s a melle járt. Forró volt és ígésző.
Később felült és nézte, van-e néző.
Felállt. Nyújtózott. Ekkor volt a legszebb.
A víz felé ment. Büszkén és felajzva.
Utánanéztem. S hogy ellobogott,
sokáig néztem még a homokot,
ahonnan rámmosolygott teste rajza.

A homokot lassú szél fújni kezdte
és lassan onnan is eltűnt a teste.

Lya

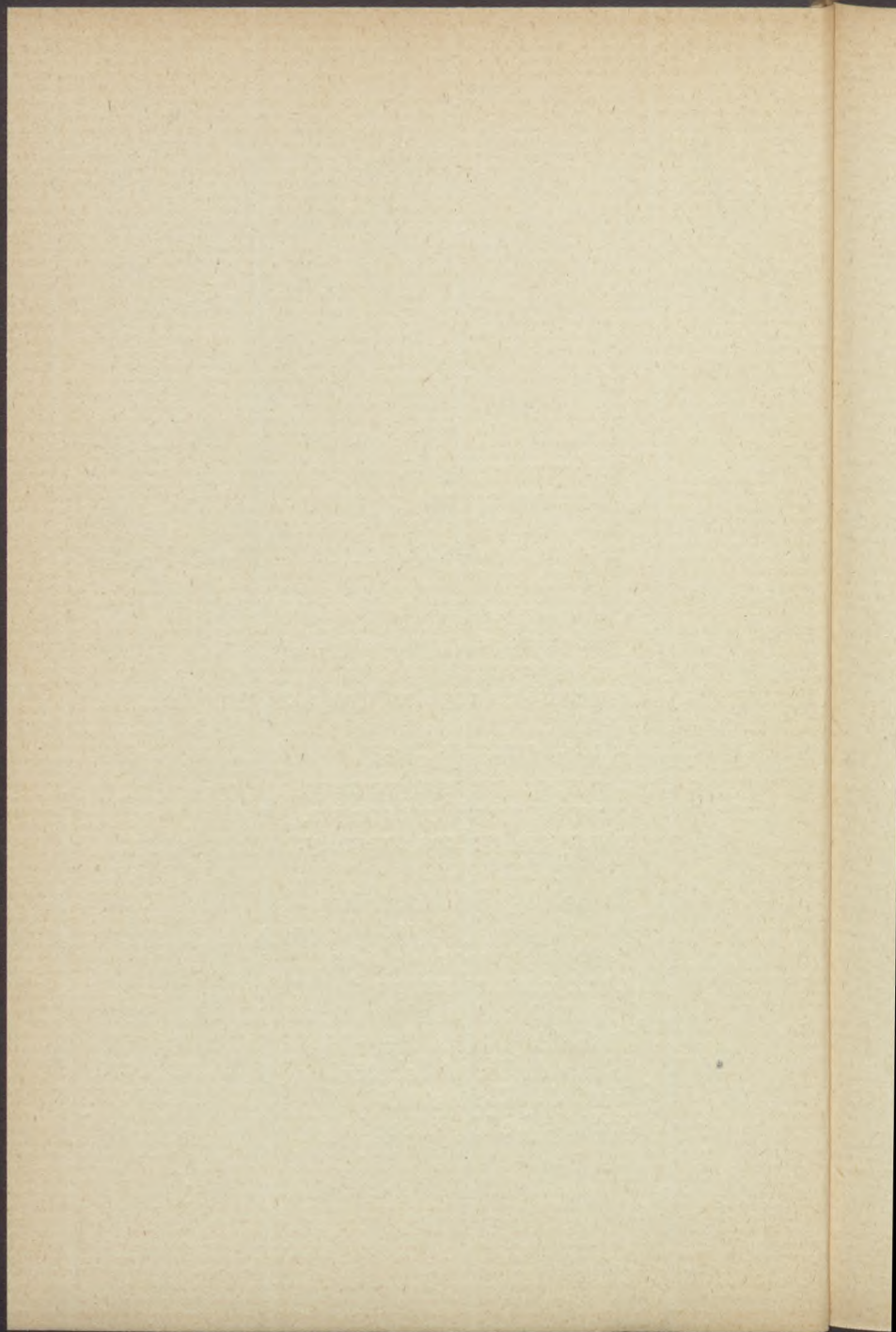
Vihar vagy, zengő, tomboló,
veszélyes és vad és szabad.
Nem köt a gyáva földgolyó,
hegyek nem állják útadat.

Ha jössz, csukják az ablakot,
reszketnek a fülledt szobák.
És összevissza forgatod
a várost és repülsz tovább.

Fekete felhők fonata
a fürtöd és csupa veszély.
Szemedben villamos csata,
zivataros, gyilkos szeszély.

És boldog, akit megrohan
táncod szele, te vad, te szép.
És boldog a boldogtalan,
kinek elvetted az eszét.

És boldog, kit a tornadó
felkap és forgat feketén,
forró és sikoltoztató
örvénye kellős közepén.

Szép nő az ablakban

Szép nők, a rosszban és a jóban
mily erős váratok az ablak!
Szebbek vagytok, hatalmasabbak
az ablakban, mint az ajtóban.

Mert minden ablakról, ahol
szép lány, vagy asszony kihajol,
minden ablakról híva, várva
kötélhágcsó csüng le a földig,
melytől felbátorul a gyáva.
És a párkányon ott tündöklük
a női könny ősrégi gyöngye,
melytől a hős is gyáva, gyöngé.
És barna függönyök forognak,
függönyei régmúlt titoknak,
amelyeket rég porladó ajk
rég elszállt sóhaja lebegtet,
vagy ők lebegtetik a sóhajt.

Hogy tudjak ellenállni nektek,
mikor így látlak, ily keretben!
En, aki fájdalomra vágyom
és holdsütésben, napvilágon
már annyi ablakot szerettem.

Az ablak eltakar derékig,
felét elrejt a csodának,
de szebben kéklik és sötétlik
a szemetek s a vágy s a bánat.
Hatalmas váratok az ablak,
szép nők, a rosszban és a jóban.
Szebbek vagytok, hatalmasabbak
az ablakban, mint az ajtóban.

A tűz menyasszonya

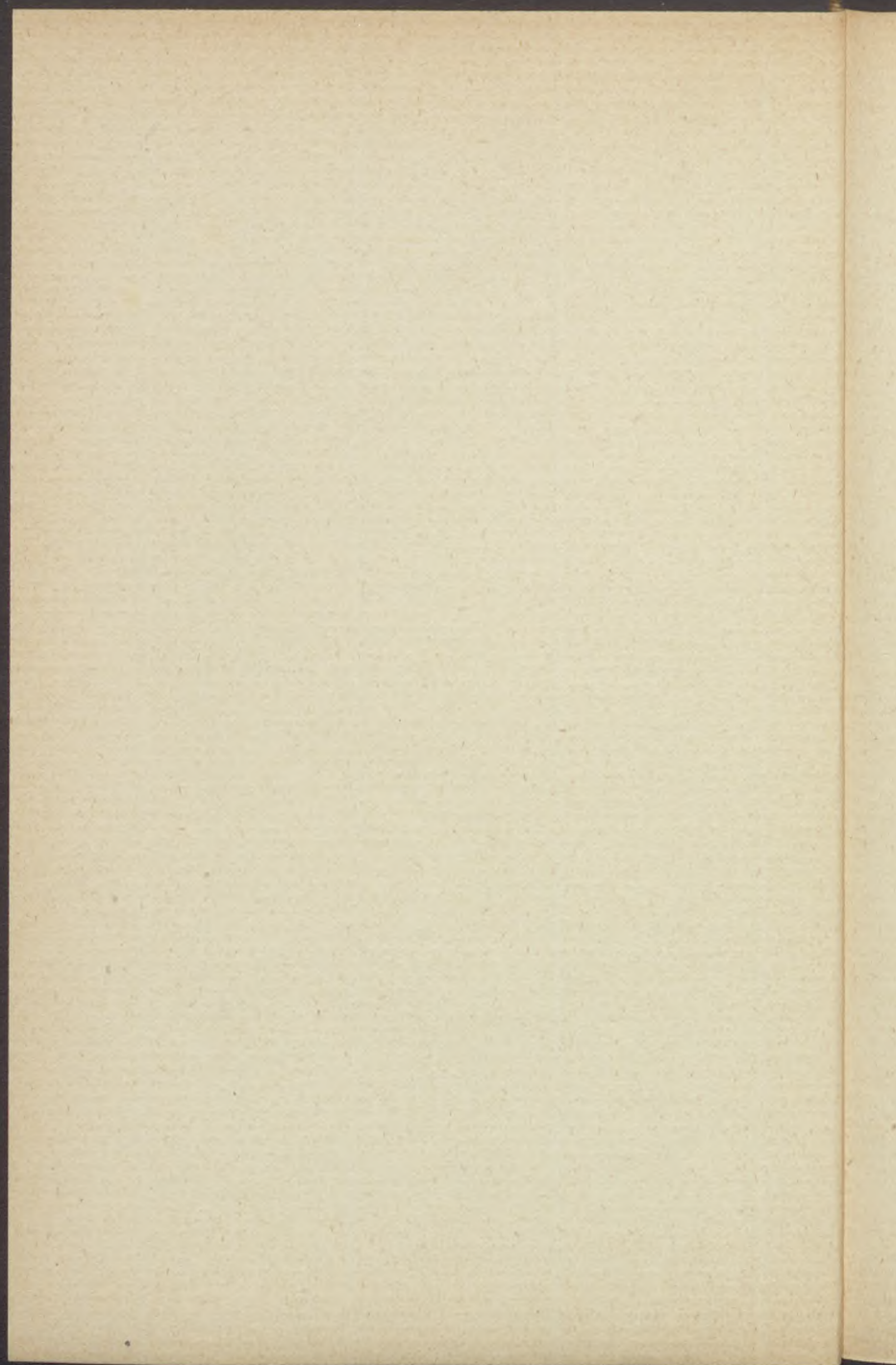
A tűz haragja marja most. Sikoltva,
jajgatva körbefut a folyosón
és vele fut a tűzláng és mohón
húsába kap. Már semmi el nem oltja.

Ajtókat ráz, melyeket kulcsra zárt
sikolya hallatára az ijedtség.
Így pusztul el! Mért is takarta testét
ruhába! most nem halna tűzhalált.

A tűz tüzelte sokszor: tépje le
ruháját. Ő ellenkezett vele.
Ma reggel hósín fátylat vett magára.

A tűz felbőszült, rárontott orozva
s a menyasszonyt vörösbe fátyolozta.
Vörös haragja marja most halálra.

Óperencián túl

Ha én most kiállnék, ha én most kiátnék:
válasszunk magunknak százszorszép királynét!

Királyunk: a Szépség. Hadd jöjjön az Asszony,
kit aranypálcával ő maga avasson.

Szebb minden asszonynál, szebb minden szobornál,
szebb mindennél, amit Isten keze formál.

Százszorszép királyné fellépne a trónra,
szólnia se kéne, a szépsége szólna.

Bokáját verdesné a haja, ha lépdél,
azzal takarózna és semmi egyébbel.

Szórna a királyné a mosolya pénzét,
beleszépülnének a rútak, ha néznék.

És az új országban, ha határa megnő,
szépség szerint volna herceg és hercegnő.

És az új országban víg volna a népség,
nem volna csak egy gond, egy törvény: a szépség.

De azért a rút is helyet kapna benne,
ha talán a széppel rokonsága lenne.

Aki szépen ácsol, aki szépen épít,
aki a világon valamit beszépit.

És a rútak rútja, rútabb mint a béka,
az is helyet kapna, ha szép az árnyéka.

Még most a szépségnek el kell bukni némán.
Ha meglesz az ország, gondolatok énrám.

Énrám, aki egyszer Szépországba vágytam,
óperencián túl, messze, Rútországbán.

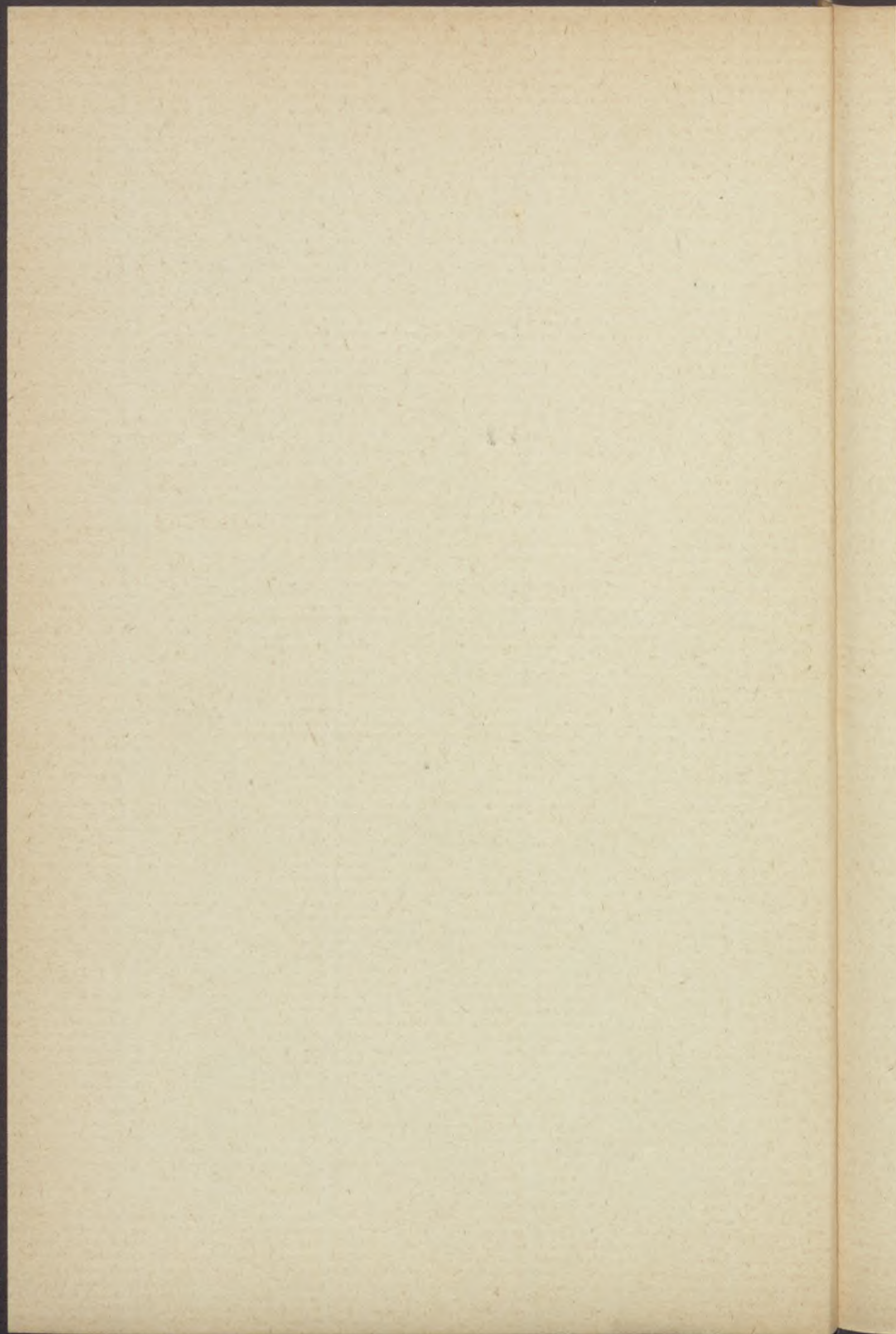

Igy látlak

Mint római kút szobra, tenyered
magasra tartod mozdulatlanul.
A tenyeredből zuhatag ered,
fénylő sugárral a válladra hull.
Aztán melledre hull. Aztán aláfol.
Izgalmasan, áttetszőn, mint a fátyol.
Aztán térdedre hull. Szikrázva hull.
És egyre hull, hull, nappal, éjszaka.
Szépség és szerelem zuhataga.

És te mosolygasz. Mozdulatlanul.

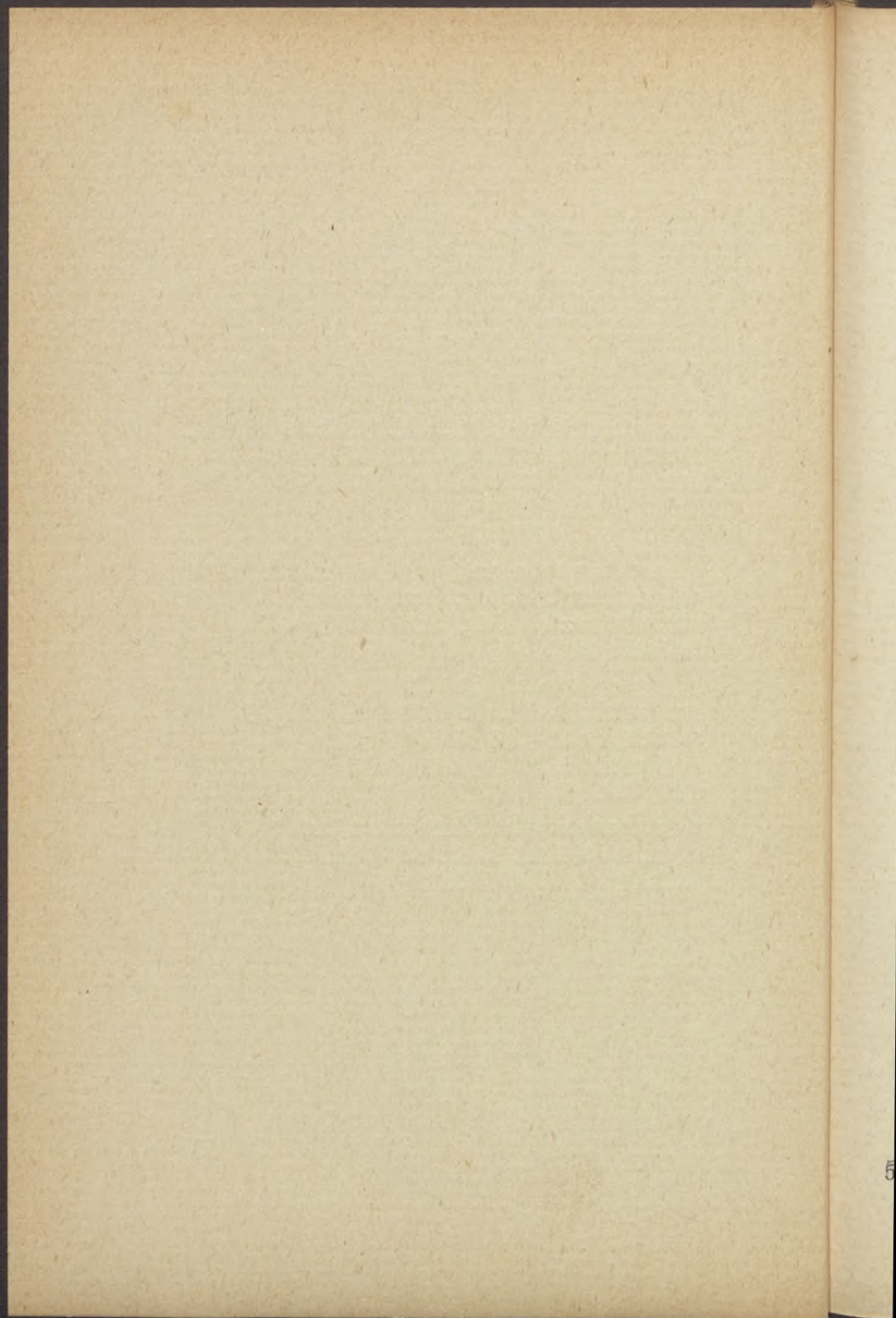
Teréz

A parton csak mi voltunk, csak mi ketten.
Teréz meg én. Pajtások, rokonok.
A vízből jöttünk. Izzott a homok.
Teréz leült. Melléje heveredtem.

Más-más bokorban hűsölt a ruhánk,
odább fiúk fürödtek, barna mellek,
kacagó meztelenség. Sanda felleg
árnyalta be a forró délutánt.

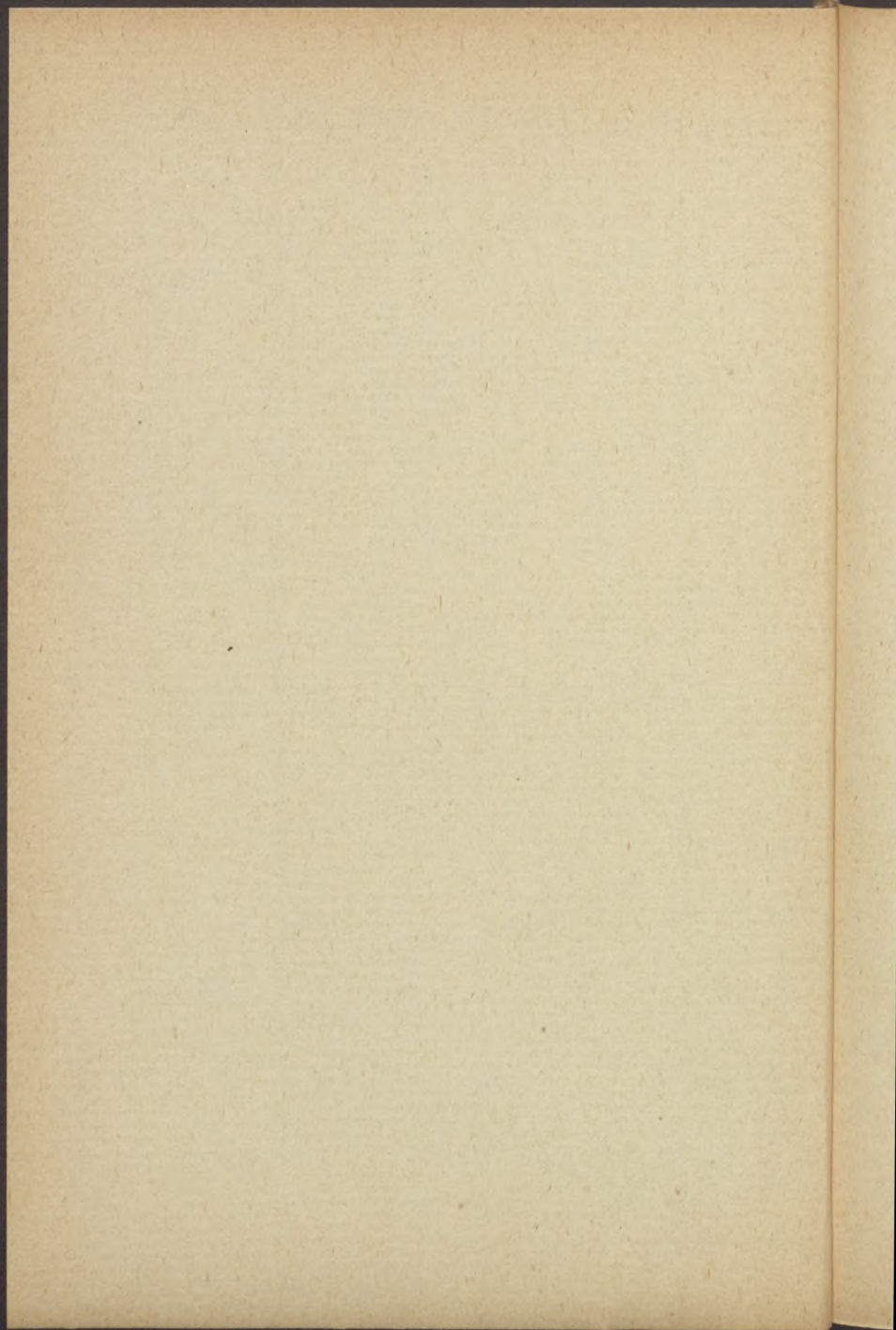
Teréz trikóban volt. A szeme fénylett
és a homokba könyökig befúrta
egyik kezét. És én az enyémet.

És a kezünk elindult titkos útra,
egymás felé. Ó, szerelem bohó
játéka! Földalatti kézfogó!

Falusiak

Bakonszegi temetőben

A temető csupa sírás,
csupa zokogó felírás.
A nevek mind ismerősök,
kétszáz év előtti ősök.

Van, aki siratja atyját,
amoda meg őt siratják,
azt meg, aki sír miatta,
másik sirató siratja.

Ez a négyszög itt előtttem
ökönyállal teleszóttan,
ez a négyszög lesz a helyem,
arra vár csak, hogy benyeljen.

Vesztőhely ez itt. Ijesztő,
gyilkolásra szánt sülyesztő.
Rákerülök akaratlan
és megindul majd alattam.

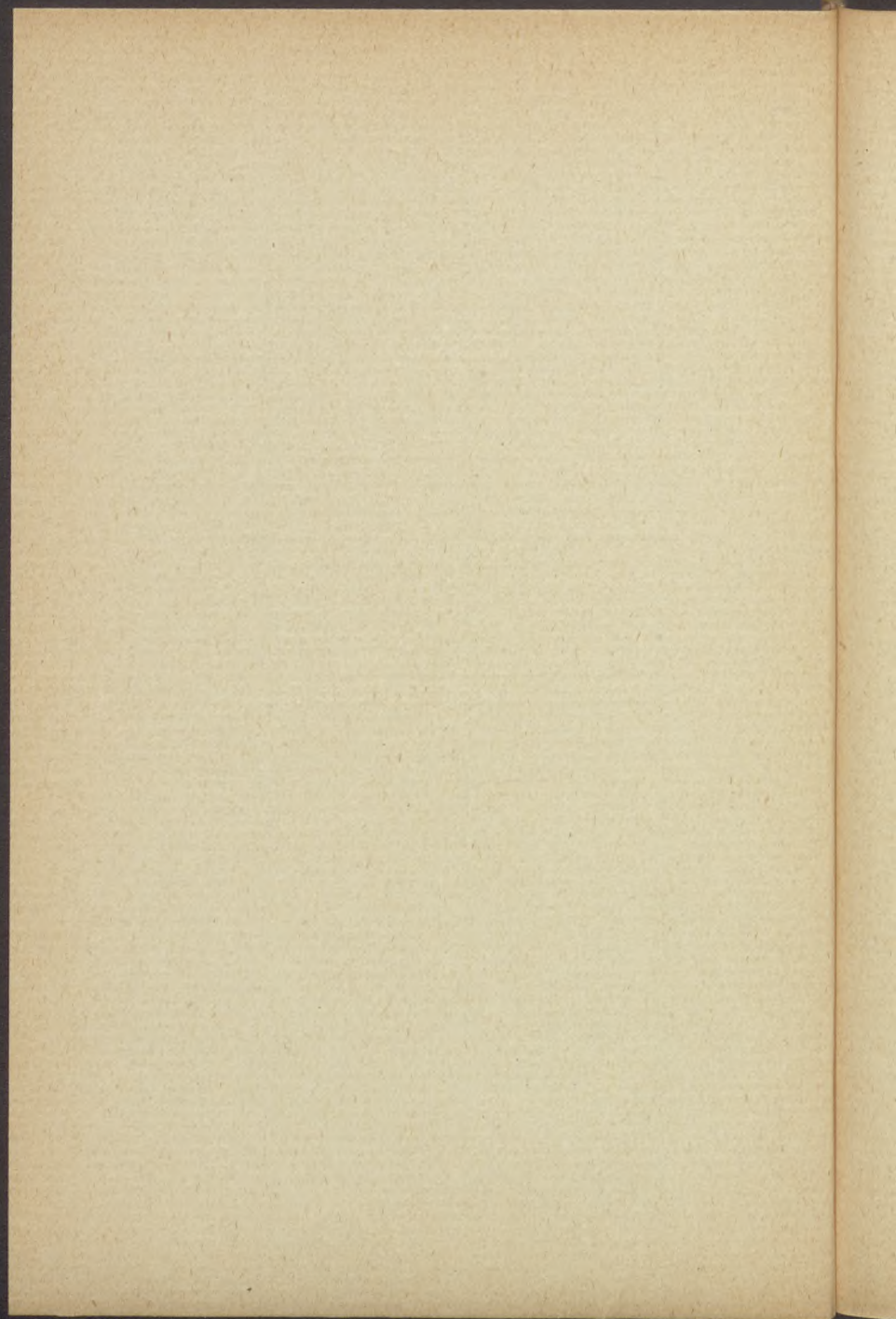
Vesztőhelyét látogatja
a vesztőhely áldozatja.
Itt a vérpad, hol a hóhér?
Nem könyörgök, kár a szóér.

Megyek innen, mire várjak?
Lengő szürke őszi szálak
elmenőben megragadnak.
Zsinegei a vérpadnak.

A harkály

A harkály a beteg fák doktora.
Kopogtat a fák mellén meg a hátán
és hallgatózik, töpreng. Furcsa látvány.
Szerszáma is van hozzá, jókora.
Most a nagy fűzfa hívta orvosául,
mert észrevette, hogy a lombja sárgul.
Megkopogtatja őt a csudadoktor,
hallgatja és sóhajtoztatja sokszor.
A baj okával máris ismerős,
de hát nem tud segíteni. Itt az ősz.

A testőr

Itt nyugszik ő, sok bécsi hölgy
szerelme. Költő, dalia.
Királynénk, szép Terézia
testőre, Bessenyei György.

Itt nyugszik ő, Bakonszegen.
Nem Bécsben és nem egyebütt.
Lovával együvé feküdt,
kifent bajusszal, délcegen.

Kalandozott és megpihent.
A lármás, fényes Bécs után
ölébe vette őt puhán
a csend. A bakonszegi csend.

Én nem a testőrt tisztellem,
hanem azt, aki hazatért,
otthagya minden csatatért.
És állt a parton dísztelen.

A zöld Berettyót látta itt,
a borzas fákat, bokrokat,
miután látta már sokat
a szép királyné vállait.

Ült csendben a tornác zugán
és nézte a bukó napot.
Aztán a toll után kapott,
utolsó szalmaszál után.

Bizony utolsó szalmaszál.
Bizony, fuldoklik, aki él.
De aki több a többinél,
e szalmaszállal partra száll.

Vásárosok

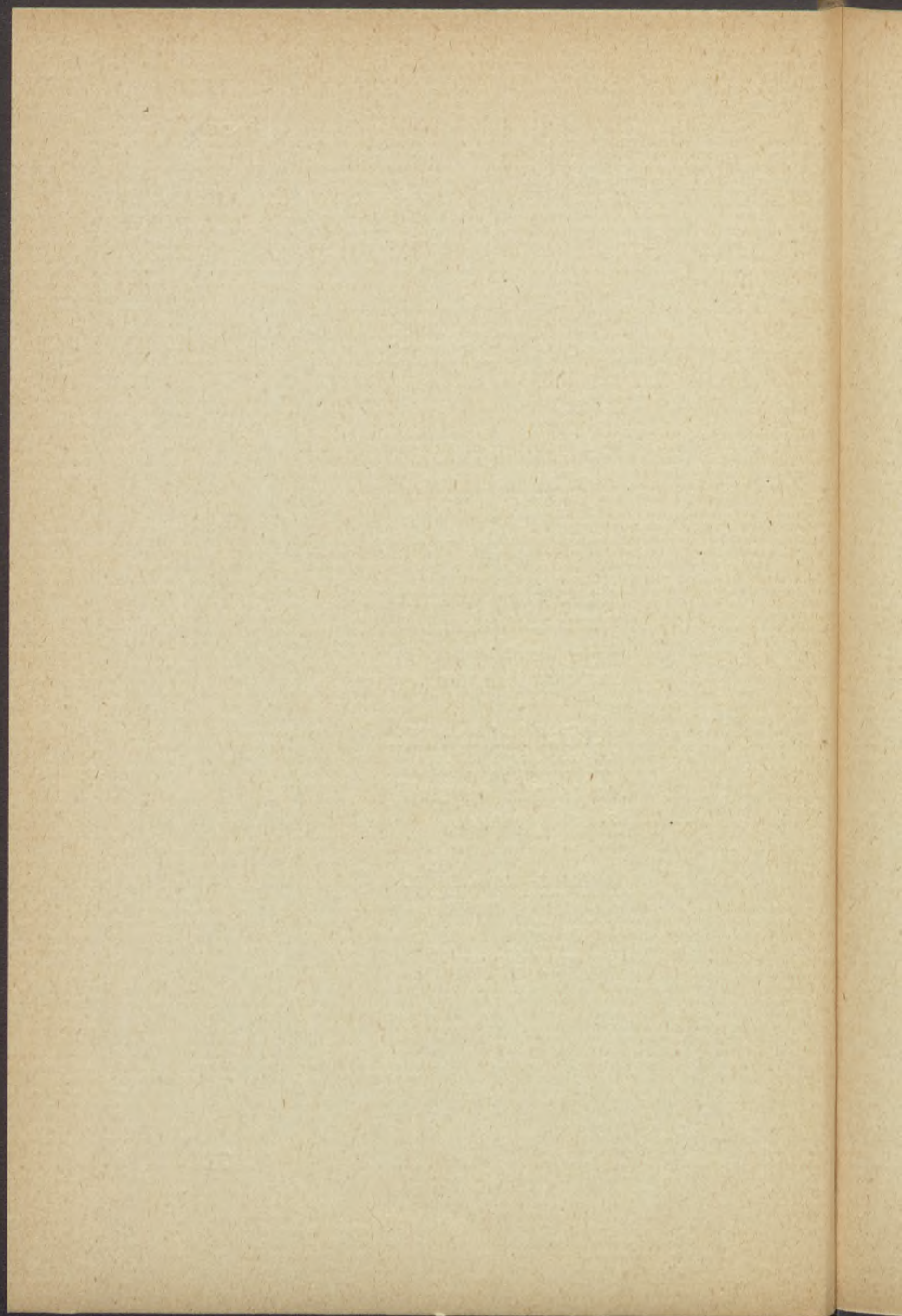
Vásárról igyekvő
hosszú kocsisor.
Jobbról fú a szellő
balra dül a por.

Balra leng a tarka
parasztkeszkenő
meg a gebe farka,
minden lebbenő.

A füst balra válik,
balra száll a szó,
balra néz egyszálig
a száz utazó.

Száz a baja, búja,
százfélét beszél,
fújja őket, fújja
az egyféle szél.

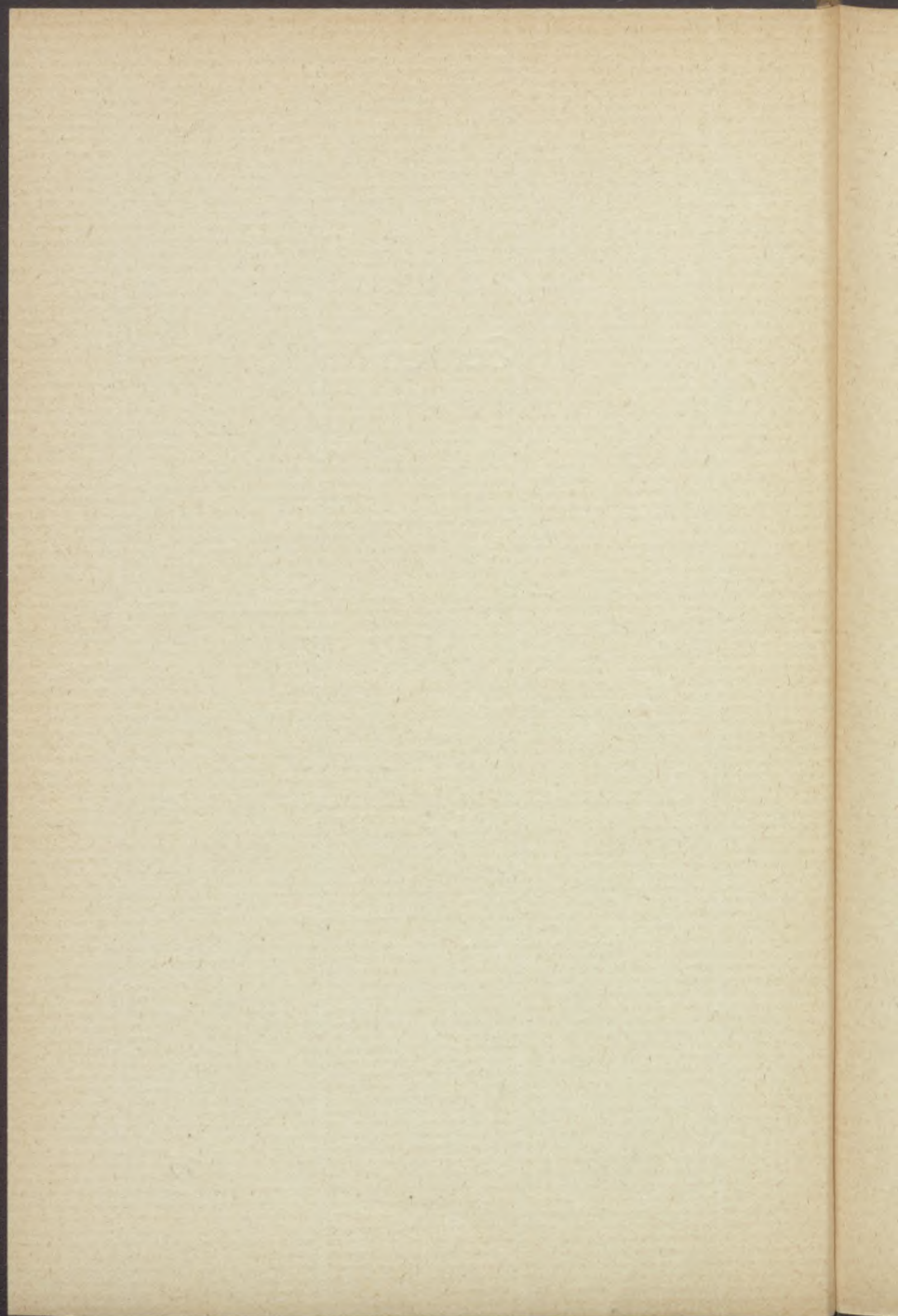
Gertrud

Hol jöttél? Melyik úton? Nem tudom
Az erdőből, vagy kis faluból?
Jöttél-e, vagy én értelek utól?
Már nem tudom.

A réten álltunk, a sírkerten innen
és vállamról levált a régi átok.
Találkozónkat ünnepelte minden:
a réten megszépültek a virágok,
a dombok domborodtak, fák kinyúltak,
fellélekzettek a tavak s a kútak.

Lábunk alatt a selymesfonalu
szőnyeg megindult. Jött, jött a falu.

A faluszélen, hol a csorda cammog,
nevedet turbélkolták a galambok:
Gertrud, Gertrud.

Őszi eső

Esőt hozott az ujhoid,
hosszantartó esőt,
Megázik a lesujkolt
homok a ház előtt.

Megázik a viharvert
tetőn a vasmadár.
Megázik a kihalt kert,
mely azt se bánja már.

A hernyóette torzsák,
a szárukon hagyott
uborkák, őszi morzsák
most jól megáznak ott.

Megázik a sárga pázsit,
a lángpiros lugas,
a földje is megázik,
mert mindenütt lyukas.

Megázik jól a héten
a vicsorgó, fehér
ebkoponya a réten
meg az ördögszekér.

Megázik távozóban
a fecskekaraván,
a kígyó a bozótban,
sötét holló a fán.

Meg a tárt karral esdő,
kitagadott rokon:
szegény madárijesztő
a friss szántásokon.

Megáznak a falunkban
az ujjongó libák,
a csendben, életuntan
pityergő kalibák.

Megázik a galambdúc
meg az alázatos
kis füst, amely alatt húz,
az ember rátapos.

Megázik újra s újra
a tócsa meg a sár,
a sürgönypózna hurja
s aki alatta jár.

Megázik a folyó is,
a hal, mely benn csapong,
az egész földgolyóbis
és föld alatt a csont.

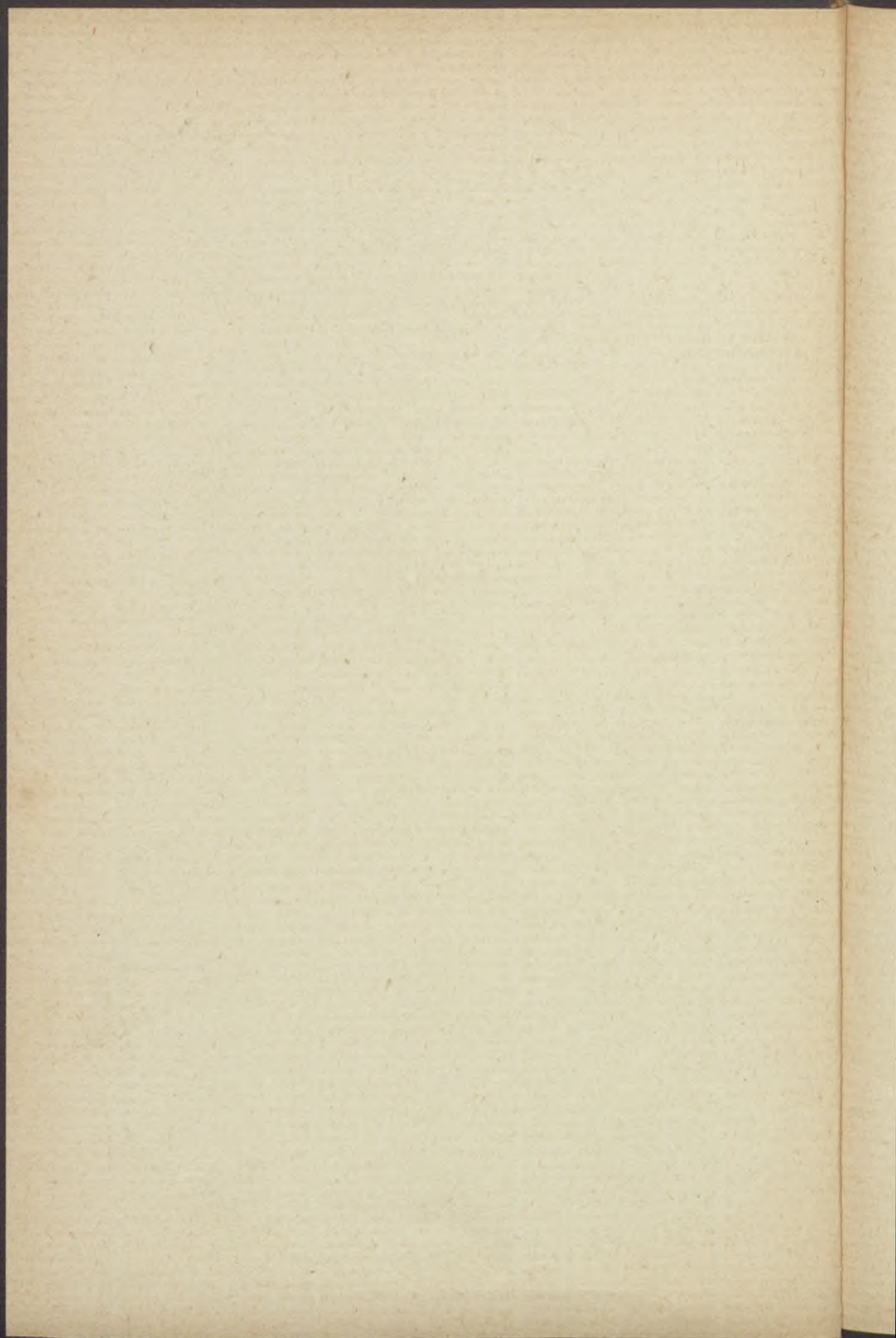
Megázik a leszálló,
magát benedvező,
nagy, sűrű, szürke háló:
megázik az eső.

És a lebujba mostan
megázik a torok.
Füstfelleg a magosban,
piros eső csorog.

És ázik a menyecske
bús arca ezalatt,
ki a szobában este
megint árván maradt.

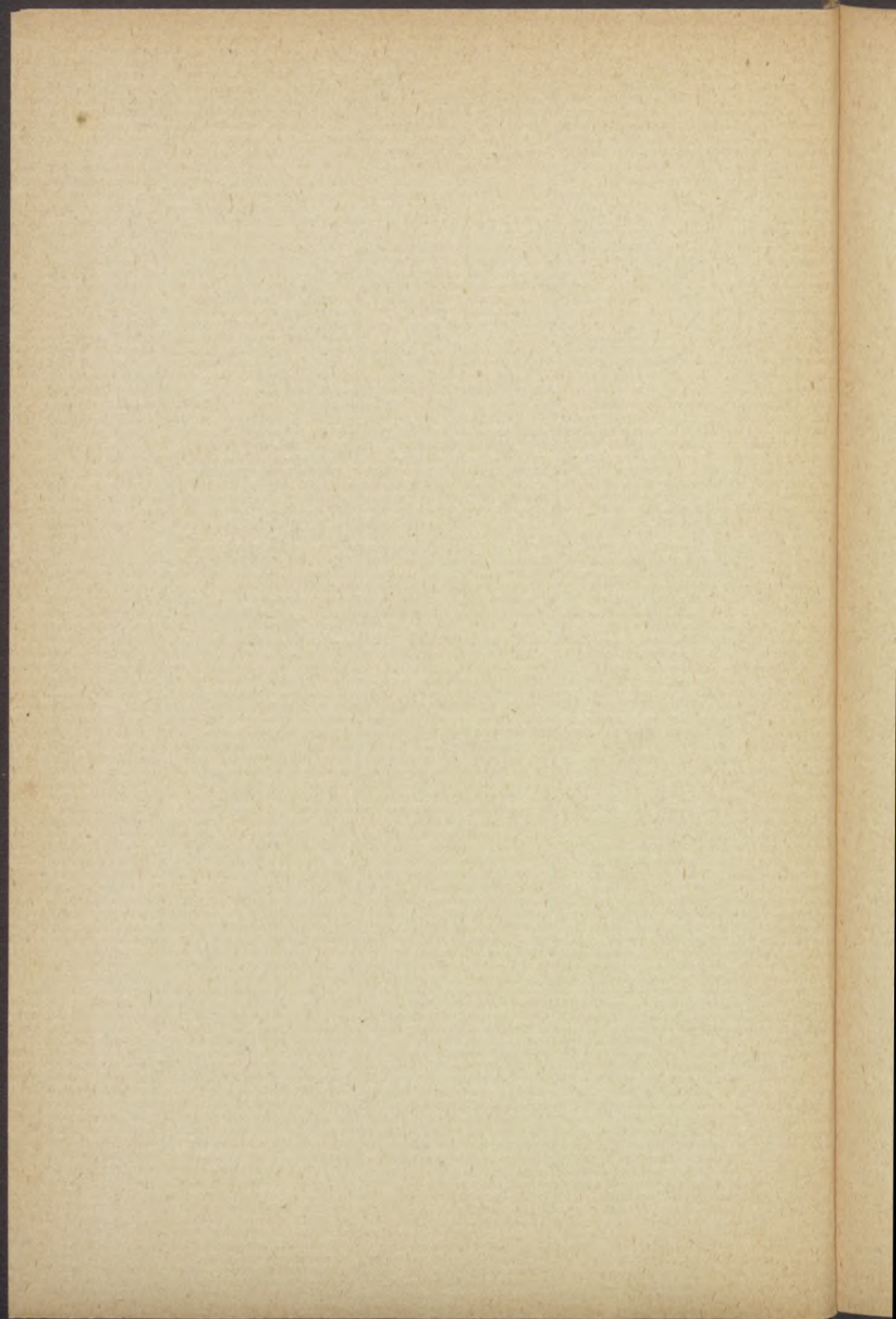
Temetés

Koporsó után ment a kis falu népe,
vitte négy szál ember, vitte lassan lépve.

Ott, ahol a kőszent áll a pásztorbottal,
egy nyalka legény jött szembe a halottal.

A halott felült és azt mondta: „Jóestét!”
A legényt megölte, szegényt, az ijedtség.

Kivették az élőt, betették a holtat
és a koporsóval tovább bandukoltak.

Az akácfa halála

Tóték alatt, az aljban
kidöntik az akácot,
mely legmesszebbre látszott.
Kérdeztem, hogy mi baj van,
szegény fa mért lakol?
hibás-e valahol?
És szívemet ütötte
a favágók szava:
Kútgémnek kell a fa.

Tavasza van körülötte,
sugárzik rá az ég,
száz évig állna még
lombot, virágot ontva
és zengetné naponta
a legszebb madarat.
De mostan persze, persze,
tövére csap a fejsze
és csak a csonk marad.
Ledöntött, összerugdalt
sudarát elviszik,
itatja majd az udvart
s ő maga nem iszik.

Robotban elgyötörve
néz le a kútgödörbe,
nyöszörgős, görbe, rút,
aszott, fekete rúd.

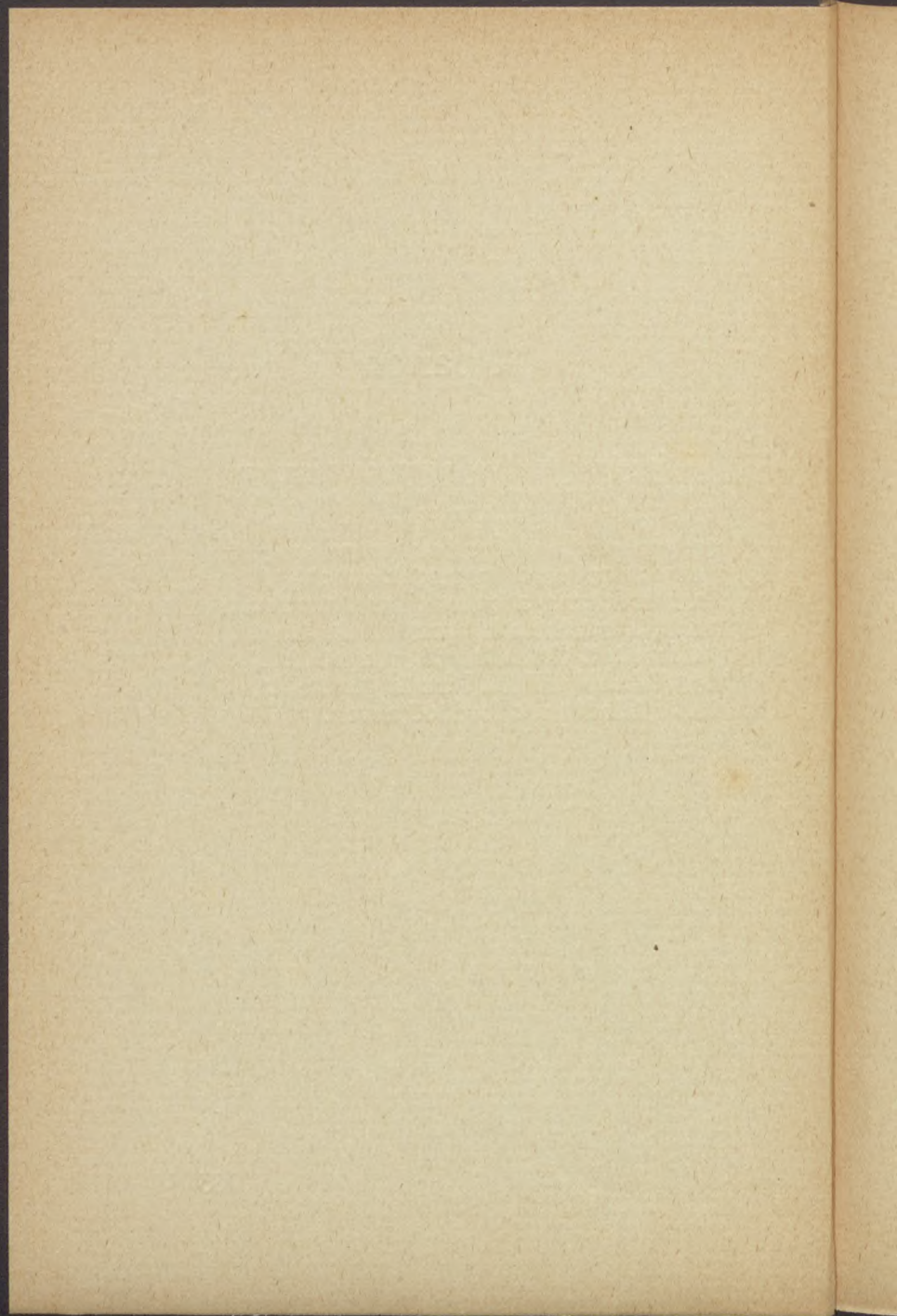
Jaj, régi, régi bánat,
hogy dőlni kell a fának,
hogy ég felé mutatni,
lombot, virágot adni,
dalolni nem elég.
Konyhára hasznót úgy hoz,
ha odaáll a kúthoz,
vagy üst alatt elég.
Végzet sikolt belőle,
mikor recsegve dől le.

A parton

A folyóvíz úgy vonz magához engem,
mint a felhőt és mint a madarat.
Itt szoktam állni a fűzfák alatt,
a víz felett, halálos őszi csendben
és odalent fordítva ringatóznak
a fűzfák meg a bokrok meg a csónak.
Kár, kár nekem a partról hazajárnom,
a fordított fűz volna jó irányom,
egy szebb világba lépnék gondtalan,
ahol mindennek fordítottja van.

Vince

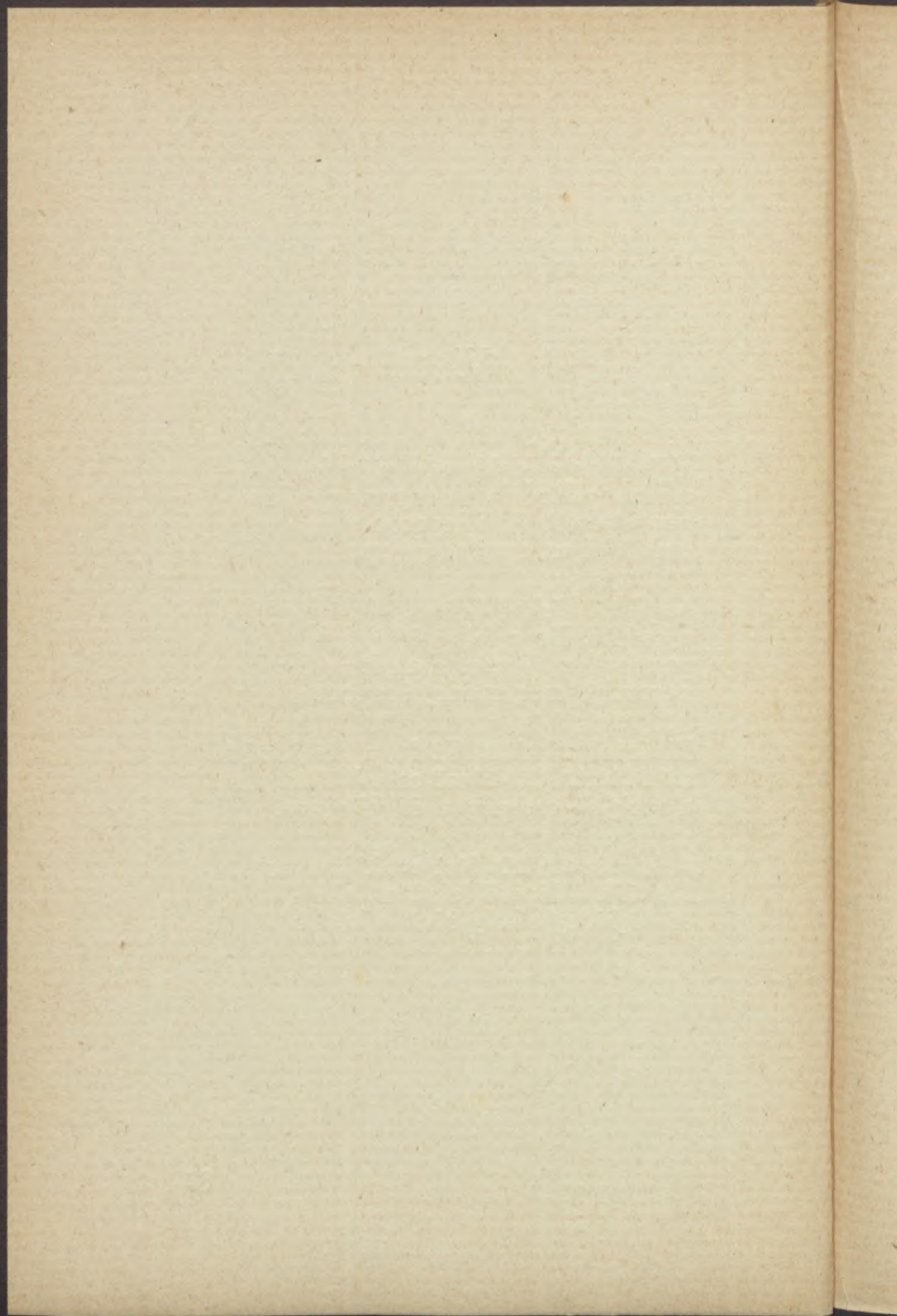
Hajnalban a kislépcsőn vitte fel
a fát. Felhördült. A fagyott rögökre
hanyattesett. A kőlépcsőn csörögve
ömlött el az aprófa. Hólepel

borul rá. Pirkad lassan. Most megy el
a csürhe. De a felbúgó tűlökre
nem hallgat ő már. Elaludt örökre.
Ezentul ő már mindig ünnepel.

Rikácsol a kakas. Kőd nyomja lomhán
az udvart. Már tüzet csíhol a konyhán
a szolgáló csoszogva és köhögve.

A kéményen kis füst ered, kanyargó.
Kinyílik a lépcső felett az ajtó
és jéghideg sikoly sivít a ködbe.

Falusiak

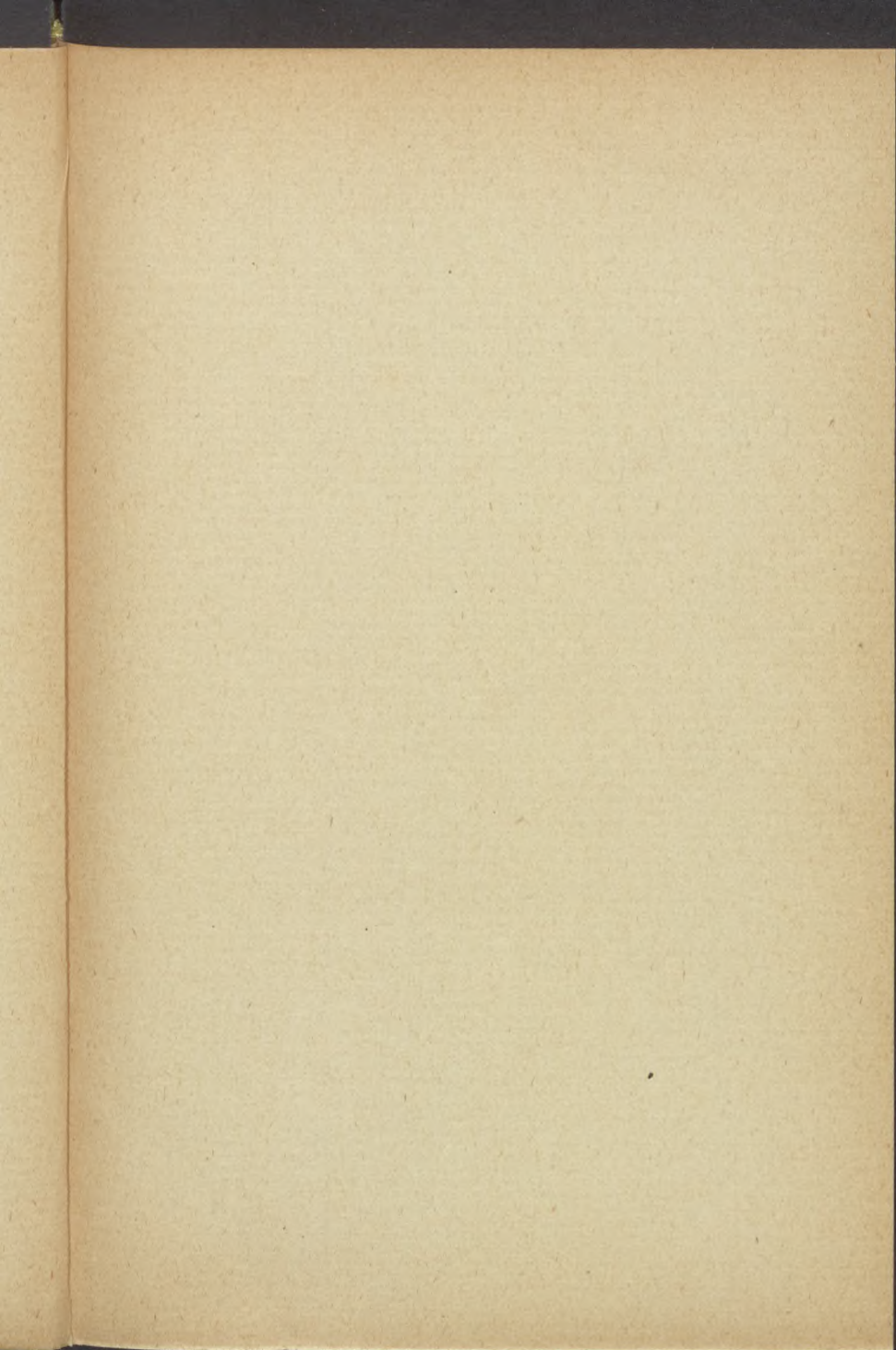
A sóhajotok hova leng el?
Ó, kis falu népe, mi fáj?
Ne fájjon a távoli tenger,
ne fájjon a távoli táj.
Ó, kis falu népe, ne fájjon,
hogy Párizsig oly nagy az út
és elrohan itt a lapályon
a gyorsvonat és tovazúg.

Nem csillan a tenger elétek,
de tenger a hajnal, az est
és tenger az emberi lélek
és tenger az emberi test.
És mekkora gerjedelemmel
hullámszik a végtelen ár!
Ember, csüggeteg ember,
e tengert láttad-e már?

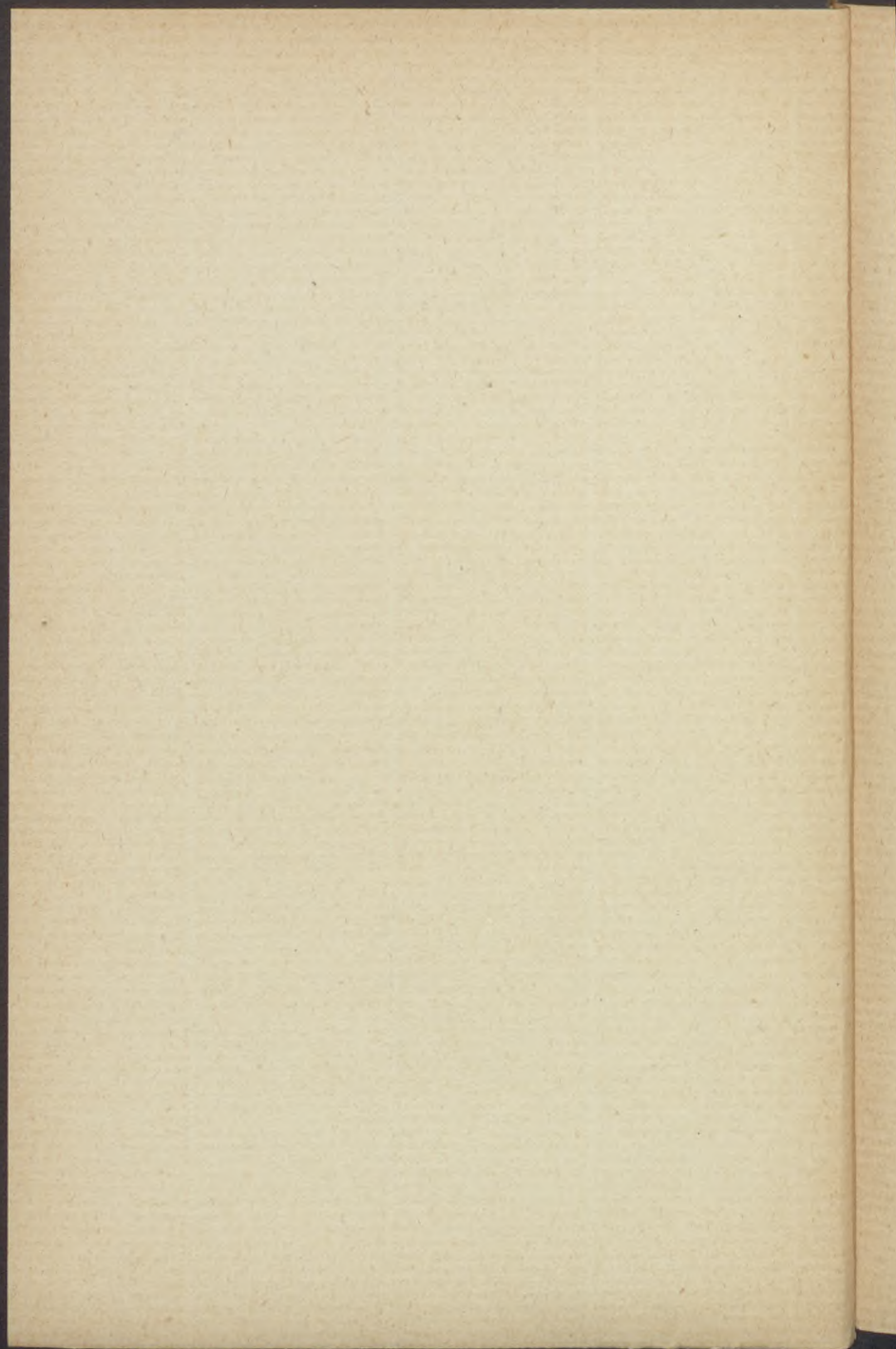
A róna unalma ne fájjon,
az egyvonalú horizont:
hegy nő fel a síma lapályon,
az égboltnak nekiront.
Ember, csüggeteg ember,
kit untat a síma határ,
e csúcst láttad-e szemmel?
Megjártad-e valaha már?

Közel van. hidd el, a távol,
nem kell se vonat, se hajó,
mind ittvan az, amire vágyol,
mind ami csodálni való.
Gondold csak el otthon, a sutban,
ahonnan a vágy kiragad :
voltál-e már a faludban ?
és láttad-e már magadat ?

Tartalom

FÁJDALOMBÓL FÁJDALOMBA

Imádság	5
Vannak kísértetek	7
Titok	9
A költő	11
Tavaszi felé	13
Betűk	15
Boldog föld	17
Ég felé	19
Szegényember karácsonya	21
Az ajtó	23
Üres háló	25
Ne szólj szám	27
Karddal szívemben	29
A vándor meg a tenger	31
Fájdalomból fájdalomba	33
Szerelem	35
Harangozó vagyok én	37

ÖRÖK SZERELEM

Örök szerelem	43
Szép leány a napfényben	45
A szeretőm	47

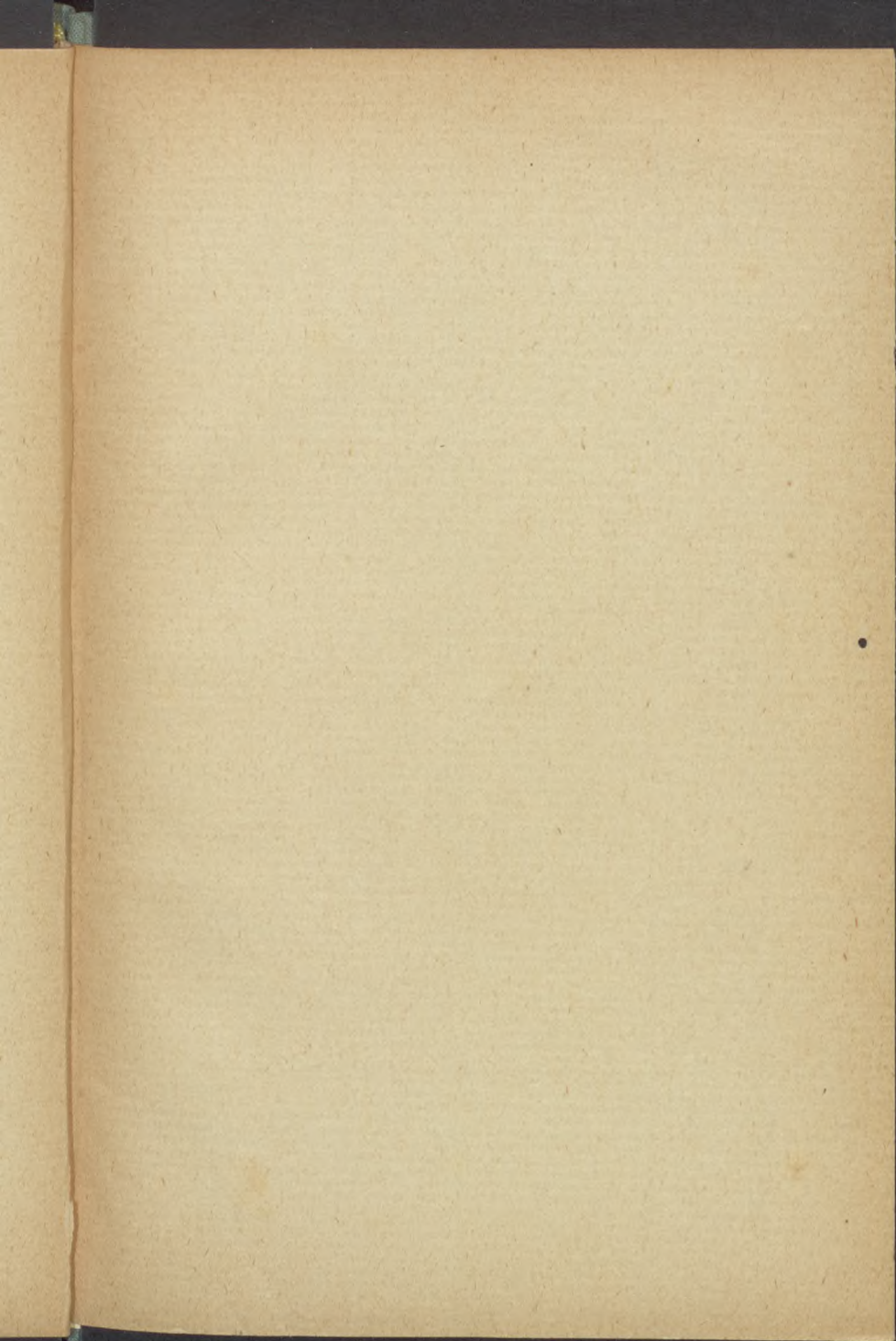
A kegyetlen	49
Kaland	51
Lya	53
Szép nő az ablakban	55
A tűz menyasszonya	57
Óperencián túl	59
Igy látlak	61
Teréz	63

FALUSIAK

Bakonszegi temetőben	67
A harkály	69
A testőr	71
Vásárosok	73
Gertrud	75
Őszi eső	77
Temetés	81
Az akácfa halála	83
A parton	85
Vince	87
Falusiak	89

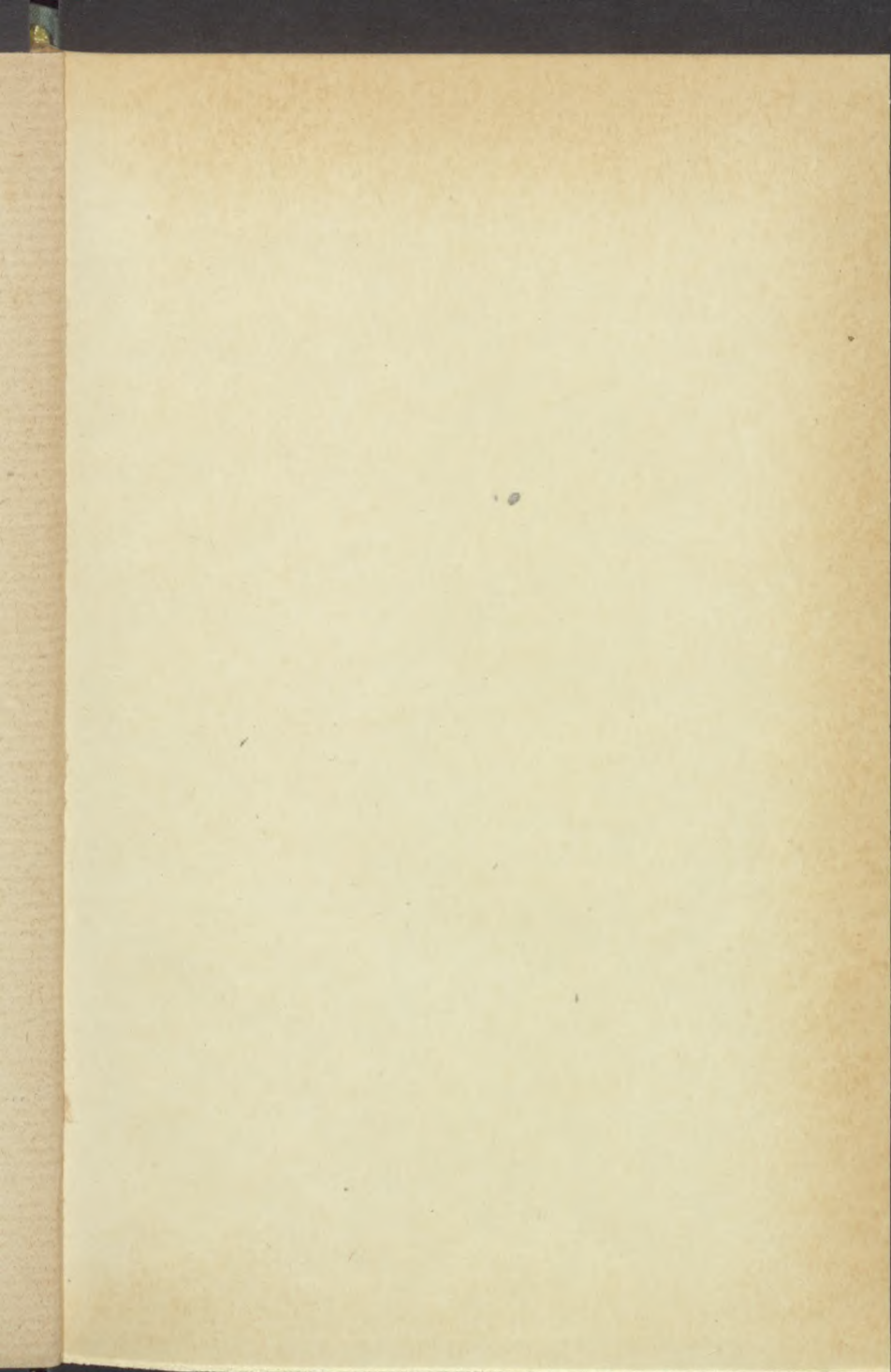

Nyomatott Kéry Imre könyvnyomdájában
Berettyóújfalú

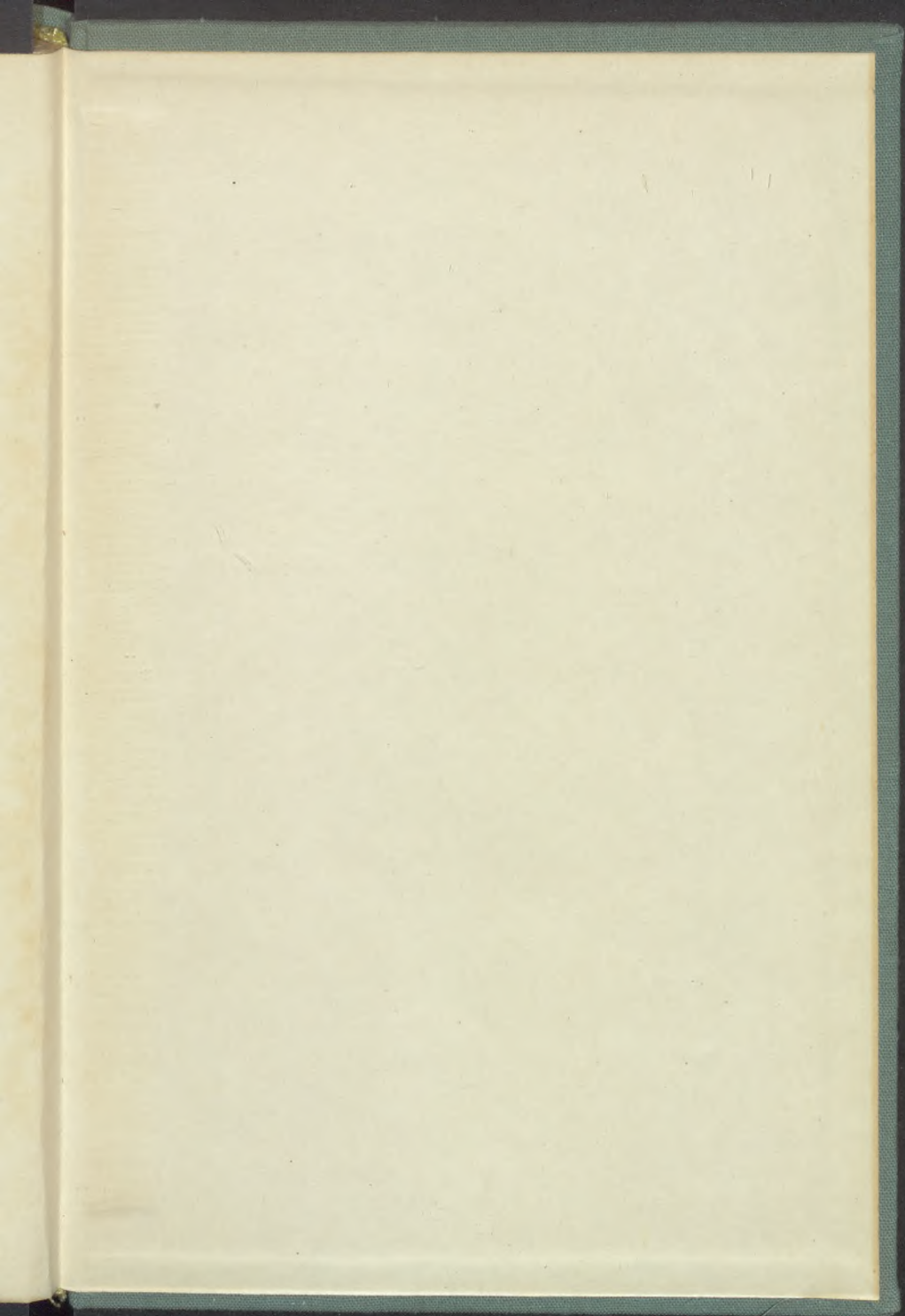

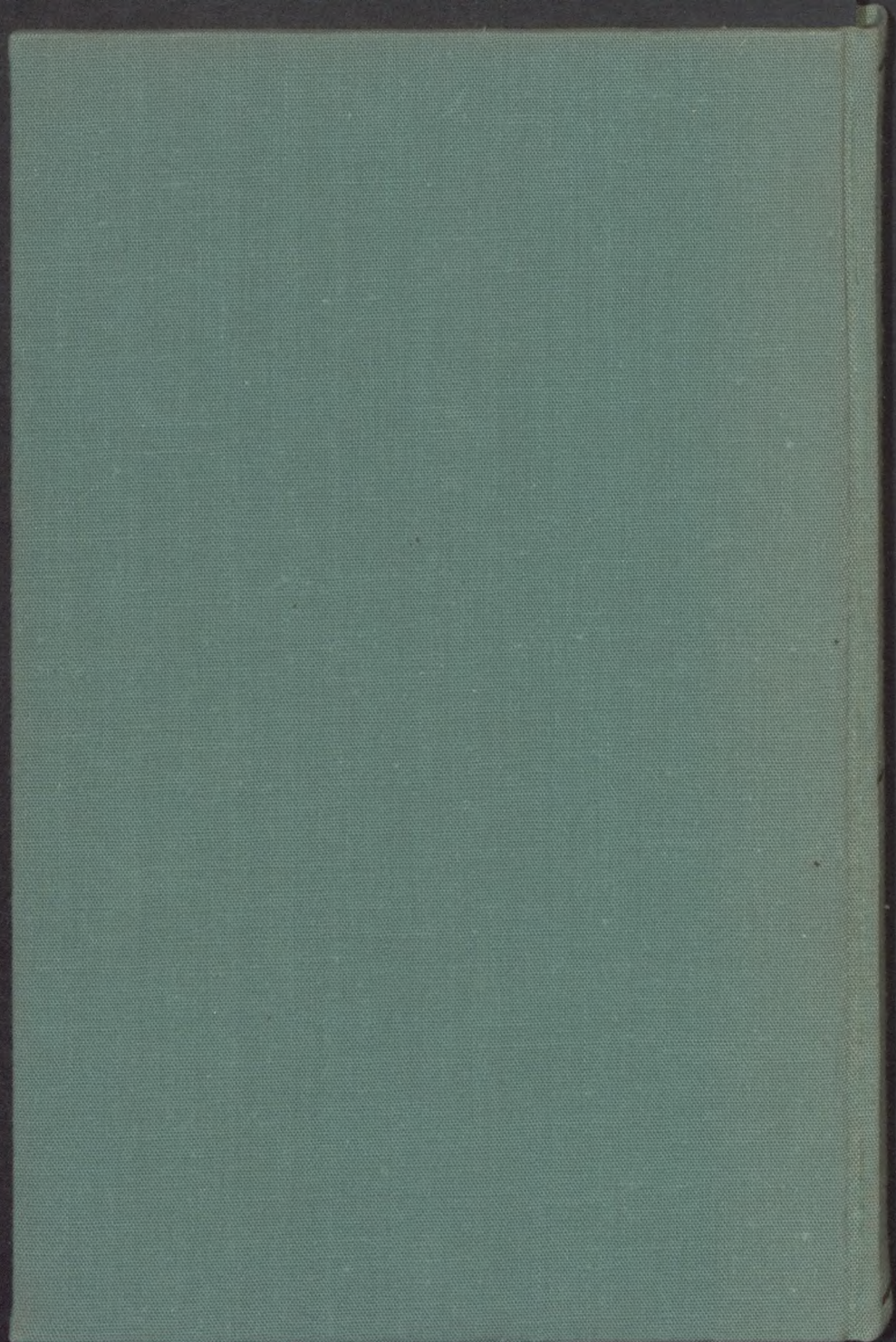

2917

60

I

I

Nadsmi:

SZEP

NO

AZ

AKBANY

I